

Тарлев Сергій Віталійович
Serhii Tarlev

УДК 004:681.5

Спеціальність 123 «комп'ютерна інженерія»
(шифр та назва спеціальності)

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
(бакалавр, спеціаліст, магістр)

Мікроконтролерна система передачі криптографічних даних
Microcontroller system for cryptographic data transmission

Науковий керівник:
кандидат технічних наук,
доцент Голота В.І.

Рецензент:
Доктор фіз.-мат. наук, професор
кафедри фізики і хімії твердого
тіла
Салій Я.П.

АНОТАЦІЯ

В бакалаврській роботі розроблено універсальний псевдокод для алгоритму шифрування AES. Даний алгоритм відноситься до симетричних алгоритмів блочного шифрування. Для перевірки роботи даного алгоритму було розроблено два варіанти на Java і Python.

Для демонстрації використано мікроконтролер ESP32 до якого можна підключитися по http який верне зашифроване повідомлення. Яке можна буде в подальшому дешифрувати.

Розроблено блок-схему роботи алгоритму.

Обґрунтовано економічну доцільність виготовлення даної системи.

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	123.KI-41.05			
<i>Розробив</i>		Тарлев С. В.			Мікроконтролерна система передачі криптографічних даних	Літ.	Арк.	Аркуші в
<i>Перевірів</i>		Голота В.І.					3	103
<i>Н. Контр.</i>								
<i>Затвердив</i>								

SUMMARY

In the bachelor's thesis a universal pseudocode for the AES encryption algorithm was developed. This algorithm refers to symmetric block encryption algorithms. To test the operation of this algorithm, two options were developed in Java and Python.

For demonstration I used the ESP32 microcontroller to which it is possible to be connected on http which will return the encrypted message. Which can be further deciphered.

Developed a block diagram of the algorithm.

He substantiated the economic feasibility of manufacturing this system.

					<i>123.KI-41.05</i>			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
<i>Розробив</i>		Тарлев С. В.			Мікроконтролерна система передачі криптографічних даних	Літ.	Арк.	Аркуші в
<i>Перевішив</i>		Голота В.І.					4	103
<i>Н. Контр.</i>								
<i>Затвердив</i>								

Міністерство освіти і науки України
 Державний вищий навчальний заклад
 «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
 Фізико-технічний факультет
 Кафедра «Комп'ютерної інженерії та електроніки»

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи на тему:

Мікроконтролерна система передачі криптографічних даних

					<i>123.KI-41.05</i>							
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата								
<i>Розробив</i>		Тарлев С. В.			Пояснювальна записка			Літ.	Арк.	Аркуші в		
<i>Перевірів</i>		Голота В.І.								5	103	
<i>Н. Контр.</i>												
<i>Затвердив</i>												

Зміст

ВСТУП.....	7
1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ І ЗАСТОСУВАННЯ КРИПТОГРАФІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ.....	8
1.1. Термінологія.....	8
1.2. Криптографія.....	9
1.2.1 Класифікація криптографічних атак.....	12
1.2.2. Види розкриття алгоритмів шифрування.....	13
1.3. Законодавство України в галузі криптографії.....	15
1.4.1. Закон "Про інформацію".....	15
1.4.2. Закон "Про державну таємницю".....	16
Висновок.....	17
2. КЛАСИЧНІ І СУЧАСНІ ТЕХНІКИ ШИФРУВАННЯ.....	19
2.1 Шифри підстановок.....	19
2.1.1. Шифр Play-fair.....	20
2.1.3. Шифр Віженера.....	21
2.1.4. S-блоки.....	22
2.2. Шифри перестановки.....	22
2.3. Симетричні шифри.....	24
2.3.1. Стандарт шифрування DES.....	24
2.3.2. Алгоритм DESX.....	25
2.3.3. Стандарт IDEA.....	26
2.4. Асиметричні шифри.....	29
2.4.1. Алгоритм RSA.....	30
2.4.2. Криптосистема Рабіна.....	31
2.4.3. Криптосистема Ель-Гамала.....	32
Висновок.....	33
3. АЛГОРИТМ ШИФРУВАННЯ AES.....	34
3.1. Математичні поняття алгоритму.....	34
3.2. Опис алгоритму.....	34
3.2.1. Підстановка байтів.....	35
3.2.2. Зсув рядків.....	37
3.2.3. Перемішування стовпців.....	37
3.2.4. Додавання циклового ключа.....	37
3.3. Утворення ключів.....	37
3.4. Шифрування.....	38
Висновок.....	38
4. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ АЛГОРИТМУ AES.....	39
4.1. Блок схема алгоритму.....	39

					123.КІ-41.05	Арк.
						6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4.2. Особливості реалізації алгоритму на мові Java	39
4.3. Результат шифрування і дешифрування даних різних типів і розмірів ...	51
4.4. Реалізація блоків зсуву на Verilog.....	52
4.5. Реалізація на мікроконтролері ESP-32-WROVER з використанням MicroPython.....	57
Висновки.....	57
5. ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ	58
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	59
ВИСНОВКИ	62
ДОДАТКИ.....	63
А. Реалізація AES на мові програмування Java.....	63
Б. Реалізація AES на мові програмування Python з реалізацією на MicroPython	87

					123.КІ-41.05	Арк.
						7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВСТУП

В усі часи широко цінувалася інформація, оскільки вона завжди була найціннішим ресурсом. Завдяки ній можна багато чого отримати, змінити. Тому інформацію про місце знаходження рудників з цінними ресурсами, розташування ворожих військ, план атаки, внутрішня ситуація в країні і так далі завжди була таємною і всі її хотіли отримати.

Але від інформації не буде користі, якщо нею не обмінюватися. Саме це є саме слабким місцем в секретності інформації. Одним із перших це питання вирішив Юрій Цезар, почавши використовувати шифр підстановки який з часом названий в його честь для приватного листування.

На даний момент безпека інформації стосується не тільки державної, військової справи але і цивільної, оскільки ми живем в світі який живе в інтернеті, і вся інформація є широко доступною. В першу чергу це стосується особистої інформації, банківських рахунків фізичних і юридичних осіб і так далі. І доступ до частини інформації повинен бути обмежений, оскільки знання її третями особами може принести шкоду її власникові. І щоб забезпечити дану безпеку інформації, ми її шифруємо, а отримати доступ до неї зможе лише той хто має права доступу до неї.

Сьогодні існує доволі багато алгоритмів шифрування, предметом мого дослідження були різні алгоритми шифрування, різної категорії. І серед усіх них предметом мого дослідження став алгоритм AES, який на даний момент є одним із найбезпечніших алгоритмів шифрування і він використовується як основний для роботи спецслужб США. Метою дослідження було виведення універсального коду який можна використати для більшості мов як програмування так і скриптових.

					123.КІ-41.05	Арк.
						8
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ І ЗАСТОСУВАННЯ КРИПТОГРАФІЧНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

1.1. Термінологія

Шифр - це об'єднання декількох алгоритмів шифрування, що в свою чергу дають криптографічні перетворення, що повертають множину зашифрованих даних на множину відкритих даних і навпаки.

Важливим елементом для будь якого шифру є ключ. Ключ - параметр криптографічного алгоритму, за допомогою якого можна задати вибір перетворення з декількох перетворень відкритих даних у зашифровані дані. Сьогодні секретність алгоритму шифрування базується на ключі, а не як сам алгоритм шифрування.

Шифрування - це перетворення даних, що відбувається завдяки певному алгоритму, яке виконується у строгій посимвольній послідовності, для отримання шифрованого тексту. Тобто перетворення інформації, з подальшим прихованням даних.

Розшифрування - це процес санкціонованого перетворення зашифрованих даних у придатний для читання. Вивчається криптографією.

Дешифрування - це процес несанкціонованого перетворення інформації з зашифрованих даних. При умові що ключ який потрібен для розшифрування є невідомим. Вивчається криптоаналізом.

Шифротекст - це інформація яка була зашифрована в результаті використання шифру.

Біграмічний шифр - це шифр для роботи якого використовується група з двох букв.

За типом ключа, що використовує алгоритми шифрування поділяються, на:

1. Шифрування з симетричним ключем - це алгоритми шифрування у яких використовуються один ключ для шифрування і дешифрування інформації
2. Шифрування з асиметричними ключами - це алгоритми шифрування у яких використовуються два ключі, один ключ для шифрування, другий для розшифрування.

Відкритий ключ - це ключ який використовується для шифрування даних у алгоритмах з асиметричним ключем. Даний ключ не обов'язково тримати в

					123.КІ-41.05	Арк.
						9
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

таємниці і він може бути публічним.

Закритий ключ - це ключ який використовується для дешифрування даних у алгоритмах з асиметричним ключем. Даний ключ обов'язково тримати в таємниці і він повинен бути приватним.

За типом вхідних даних поділяють на:

1. Блочне шифрування - це різновид симетричного шифрування при одній ітерації обробляється декілька байтів інформації.
2. Потоккове шифрування - це різновид симетричного шифрування при одній ітерації обробляються один байт інформації незалежно від інших.

1.2. Криптографія

Доволі довгий час вважалося що криптографія це процес перетворення інформації в незрозумілий набір символів, тобто процес шифрування інформації. Але вона також має зворотній процес коли з незрозумілої послідовності символів отримаєм початкову інформацію під назвою розшифрування. Щоб утворити шифр потрібна пара алгоритмів для шифрування і розшифрування. В основу всіх шифрів положено алгоритм який виконує всю процедуру і секретний параметр, тобто ключ. Ключ є однією з найважливіших елементів шифру, оскільки при статичному ключі, шифр втрачає всю свою силу і тоді доволі легко отримати інформацію.

Тривалий час основною задачею криптографії була надати повідомленню конфіденційності. Тобто зашифрувати і розшифрувати повідомлення. Але протягом останнього часу до задач криптографії почали входити: методи перевірки цілісності повідомлення, цифровий підпис, технології безпечного спілкування, інтерактивні підтверження, індефікування одержувача і відправника.

В часи коли криптографія тільки почала зароджуватися, доволі мала кількість людей могла читати і писати і потреба в складних шифрів не була. Тому більшість шифрів базувалися на методі перестановки символів або підстановичні шифри. Але такий захист є дуже слабким. Одним із таких шифрів і найбільш відомий був саме шифр Цезаря, який був названий в честь Юлія Цезаря який його найбільше використовував для спілкування з генералами під час військових дій. Суть алгоритму була в суві кожної літери відно алфавіту на 3 позиції. Якщо проводи

					123.КІ-41.05	Арк.
						10
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

його з сучасними алгоритмами він є подібним на EXCESS-3 в булівській алгебрі.

Основна ціль шифрування є збереження спілкування в таємниці. Даний метод буде найбільш важливий для дипломатів, шпигунів, військових лідерів як це було наведе у прикладі з алгоритмом Цезаря. Також не менш важливим для даної цілі буде стенографія, тобто приховати факт того що повідомлення існує. Сучасними інструментами стенографії є: цифрові водяні знаки, невидемі чорнила, мікрокрапки.

Більшість класичних шифрів видають статичну інформацію, це в свою чергу можна використати для взламу алгоритму шифрування і розшифрування. Це стало можливим завдяки частотного аналізу, що був відкритий в 9 столітті арабським вченим Аль-Кінді. Тому такі шифри зараз збереглися у вигляді головоломок. Але в 1467 був винайдений поліалфавітний шифр Альбертом Леоном-Батіста, в результаті чого шифрування знову отримало попит оскільки він мав захист від частотного аналізу, а всі алгоритми до цього ні. Але існує теорія що арабські вчені володіли ним до цього. Ідея шифру була доволі просто, щоб збільшити безпеку просто потрібно різні частини повідомлення шифрувати різними шифрами.

У шифрі Відеженера що є поліалфавітним, для його роботи потрібно ключове слово, завдяки якому алгоритм визначає яку літеру потрібно підставляти в залежності того яка літера використовується з ключового слова.

Але в середині 1800-х було доведено що дані алгоритми є все ж таки частично беззахисні перед частотним аналізом. Хоча більшість криптоаналітиків не знали про цей метод, яким би не була дана техніка ефективна. Потреба в дешифруванні була і єдиним способ для цього потрібно знати шифр. Щоб отримати шифр, використовували крадіжки, шпигунство. З часом криптографи побачили що збереження шифру в таємниці є не доцільним, якщо сам алгоритм є доволі потужним. Але при умові що шифр використовує ключ, і збереження його в таємниці буде достатньо. Це твердження сформував Огюстом Керкгофсом у 1883 році.

Доволі багато було створенно інструментів та приладів для допомоги в шифруванні. Одним і з них була скітала, яка була створена в стародавній Греції. Це була палиця що слугувала як перестановочний шифр який використовувався спратанцями. В середньовіччя було винайдено дірковий шифр. Такі прилади також

					123.KI-41.05	Арк.
						11
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

були доволі популярні в 20 столітті, найвідомішим з них були Енігма. Він використовувався до кінця Другої Світової війни Німеччиною.

З часом появилася електроніка і цифрові комп'ютери, що в свою чергу дозволило ускладнити шифри. Нові алгоритми вже дозволяли працювати з бітами інформації, а не цілими літерами, як це було раніше. Але комп'ютери також дозволили підняти рівень криптоаналізу. Але сучасні алгоритми шифрування все ж таки випереджають криптоаналіз, що в свою чергу дає можливість безпечно передавати інформацію.

В 1970-х роках почалося широке академічне дослідження криптографії, що в свою чергу породило відкритий стандарт DES, публікація алгоритму Діффі-Хелмана та оприлюднення алгоритму RSA. Надійність безпеці таких алгоритмів надають складні математичні обчислення такі як проблеми з дискретними логарифмами та розклад цілих чисел.

Завдяки підвищенню обчислювальної потужності сучасних комп'ютерів дає можливість провести атаку грубої сили, тобто перебрати всі можливі ключі. Саме по цій причині постійно збільшують мінімальну довжину ключа необхідну для шифрування.

1.2.1 Класифікація криптографічних атак

Криптографічні атаки здійснюються завдяки криптоаналізу, на основі якого можна отримати певний рівень доступу до зашифрованої інформації, що піддається атаці. Спочатку користувач викорисовує ключ і шифр завдяки яким перетворює текст у шифротесті. Наступним кроком це передача по не захищеному каналі зашифрованого тесту. І в подальшому інша сторона розшифровує інформацію завдяки ключу який у нього є для розшифрування. Задача криптоаналітика дешифрувати інформацію і спробувати вивести ключ на основі якого можна буде розшифрувати всю подальшу інформацію. Сьогодні усі алгоритми є відкритими і публічними. Це припущення має назву принципом Керкгоффза.

Ось приклади одних із самих відомих моделей атак:

Атака на основі шифротексту (COA) - дана атака базується, що зловмисник має шифротекст і не має відкритого тексту. Ця модель атаки є найбільш

					123.KI-41.05	Арк.
						12
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

популярною, але вона також є найбільш слабкою порівняно з іншими моделями злому. Але перед сучасними алгоритмами шифрування стоїть вимогати мати якомога сильніший захист перед даною атакою. Але також порібно зазначити щоб провести подібну атаку потрібно також зловмиснику знати на якій мові написаний відкритий тест, також мати певну інформацію про те, що знаходиться в інформації до якої він хоче отримати доступ.

Атака грубої сили - це модель атаки, базується повному переборі усіх можливих ключів, тобто якщо довжина ключа становить N бітів то кількість переборів становитиме 2^N раз, середній час для даного способу становить $2^{(N-1)}$. Дану атаку використовують для порівняння з іншими атаками, з метою дослідити їхню ефективність. Перед даною атакою не устоїть жоден алгоритм шифрування. Але у нього є головний недолік. Потрібно мати достатньо інформації про відкритий тест, щоб при переборі мати можливість порівняти чи правильний ключ був підібраний. Рекомендується мініму N бітів інформації.

Атака з відкритим текстом (КРА) - для даної атаки зловмиснику потрібно мати фрагмент з інформації, яка є зашифрована і сама шифрограма. Саме даний спосіб був використаний в успішній операції Enigma.

Атака на основі підбраного відкритого тексту (СРА) - для даної атаки криптоаналітику потрібно вибрати декілька текстів, які будуть шифруватися. В результаті він отримає можливість дослідити всі можливі стани. В результаті чого виведе закономірності даного алгоритму. У доволі популярних асиметричних алгоритмах шифрування використовується публічний ключ на основі якого зломисник зможе створити потрібні зашифровані тексти. Тому алгоритм публічного ключа повинен бути стійким до подібного роду атак.

Атака на основі підбраного шифротексту (ССА) - для даної атаки аналітику потрібно мати довільний зашифрований текст і отримати доступ до розшифрованого тексту. Щоб це отримати потрібно мати доступ до каналу зв'язку і повідомлень ожержувача.

Атака з моделю відкритого ключа - для даної атаки зловмиснику потрібно мати певні знання про ключ шифру.

					123.КІ-41.05	Арк.
						13
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1.2.2. Види розкриття алгоритмів шифрування

Усі алгоритми діляться на симетричні і асиметричні.

Симетричний алгоритм як видно з назви використовує один ключ як для шифрування так і для дешифрування. Переваги даного алгоритму в швидкодії, потреба в менших обчислювальних потужностях. Найпоширенішими прикладами серед симетричних алгоритмів: AES, RC4, DES, 3DES, RC5, RC6.

DES (Data Encryption Standard) - стандарт що був прийнятий урядом США з 1976 року. Через деякий час став популярний у всьому світі. Але отримав неоднозначні відгуки протягом деякого часу. Оскільки перед тим як прийняти даний шифр уряд відправив фото на аналіз до Національного Агентства Безпеки США, який його трохи змінив. Таблиці які генерувалися стали статичними, і люди почали побоюватися що завдяки даним змінним вони спростили собі роботу для можливості розшифрування інформації яка була зашифрована даним шифром. Також критика була в сторону того що для даного шифру був потрібен доволі малий за розміром ключ. Але даний шифр дав основу для блочних алгоритмів та криптоаналізу.

На даний момент DES уже не вважається найдійним і уряд США від нього відмовився ще у 2002 році, замінивши його більш сучасним алгоритмом AES. Причиною послужило те що 1999 році ключ був дишефрований публічно протягом 22 годин і 15 хвилин. Зараз же даний алгоритм трохи вдосконалили до версії під назвою 3-DES, але і для нього вже є теоретичні стратегії для взому.

Робота над даним алгоритмом почалася після оголошення конкурсу НБС над розробкою нового алгоритму шифрування. Спочатку організували конкурс 15 травня 1973 року, але він він задавав строгі архітектурні вимоги, в результаті чого була відсутність заявок. Саме тому, організували інший конкурс 27 серпня 1974 року. Цього разу IBM подала заявку яка задовільняла всім вимогам. Вони його розробляли протягом 1973-1974 року і в його основу було закладений шифр Люцифер, розроблений Хостом Фейля.

Алгоритму DES відносять до алгоритмів блочного шифрування, де всі елементи розбиваються на 64 бітні блоки. Ці дані подаються на вхід і отримуються на виході роботи алгоритму. Щоб виконати операції шифрування і дешифрування ми

					123.KI-41.05	Арк.
						14
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

використовуємо один і той же самий алгоритм шифрування.

Для роботи алгоритму потрібен ключ розміром 56 бітів. Хоча з джерела ми беремо 64 біти і 8 з них використовуємо для паритету. При підборі ключа можемо використувати довільну комбінацію, але не потрібно забувати що потужність алгоритму базується саме на його ключі, тому деякі комбінації можуть бути слабкими і їх краще не використовувати.

В самі основі алгоритму відбуваються дві основні дії підстановка і переміщення. І для роботи DES виконується поєднання цих двої технік.

Алгоритм симетричного 3DES

З 1990 року почали використовувати алгоритм 3DES замість DES і в його основу ліг саме алгоритм DES, як видно з назви якого запускають 3 рази для кожного блоку даних. В результаті чого зашифровані дані буде взламани набагато важче. Його активно почали використовувати в фінансовій сфері а саме в платіжних системах. Саме він ліг в основу таких протоколів, як TLS, SSH, IPsec, OpenVPN.

Але з часом його взомали. Була знайдена вразливість Sweet32 що була знайдена Гаєтаном Леурентом і Картікеяном Бхаварганом. В свою чергу його визнали устарілим і у 2019 році Національний інститут стандартів і технологій США оголосив про це офіційно.

Усі технології які використовують даний алгоритм шифрування повинні перестати його використовувати о 2023 року. Також варто наголосити що його вже перестали використовувати у SSL/TLS.

1.3. Законодавство України в галузі криптографії

На даний момент законодавство в Україні знаходиться на стадії формування. Що в свою чергу є сукупністю законів, правил і нормативних актів. Вони регламентують загальну організацію робіт і створення систем захисту.

1.3.1. Закон "Про інформацію"

Правова система регламентує розмежування і відношення повноваження усіх учасників інформаційних відносин. Також основні державні органи, що забезпечують державну безпеку і контроль за надання доступу до інформації.

					123.KI-41.05	Арк.
						15
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Правові норми і законодавчі акти охоплюють усі проблеми пов'язані з безпекою інформації, які відобрають усю специфіку пов'язану з забезпеченням безпеки інформації як для суспільства так і для держави.

Однією з важливих сторін забезпечення безпеки це розробка стандартів і серфіфікатів, що будуть гарантами дотримання правил установленими законодавством держави, у даному випадку це України. Законодавство сформоване для інформаційних систем, засобів телекомунікації і автоматизованих систем.

Законом України "Про інформацію" встановлено загальні правові основи отримання, поширення, збереження і використання інформації. З нього випливає, що інформацією вважається документи або відомості, що привселюдно оголошені про явища і події, які відбуваються у суспільстві, природному середовищі чи державі.

Законом також описані такі моменти як право особистості на інформацію у державі і суспільному житті, також джерела, статус учасників, регулює доступ до інформації, забезпечують її охорону і захищаючи суспільство від дезінформації. Суб'єктами інформаційних відносин є громадяни України, юридичні особи, держави такі як Україна і інші, громадяни інших країн і ті хто не має громадянства, міжнародні організації. Для врегулювання потреби в інформації були створенні інформаційні служби, мережі, системи, бази і банки даних. Законом передбачено створення загальної системи охорони праці.

Закон поділяє інформацію на:

1. Інформація про фізичну особу
2. інформація довідково-енциклопедичного характеру
3. інформація про стан довкілля (екологічна інформація)
4. інформація про товар (роботу, послугу)
5. науково-технічна інформація
6. податкова інформація
7. правова інформація
8. статистична інформація
9. соціологічна інформація
10. інші види інформації.

					123.КІ-41.05	Арк.
						16
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Категорії інформації і режими доступу до неї визначаються такими статтями Закону: Стаття 20 Доступ до інформації. Стаття 21 Інформація з обмеженим доступом.

1.3.2. Закон "Про державну таємницю"

Державна таємниця - інформація у сфері економіки, оборони, техніки, науки, державної безпеки, зовнішніх відносин і охорони правопорядку, розголошення інформації може завдати шкоду національній безпеці і яка спеціально охороняється державою.

Інформацію яку потрібно віднести до державної таємниці визначають експертами з таємниць і затверджується СБУ у формі Зводу відомостей.

Носіям інформації надається один із грифів доступу до інформації: таємно, цілком таємно або особливої важливості. Надавати грифу обмеження доступу, носіями інформації, що не містять відомості, які підпадають під ЗВДТ, заборонено.

Доступу до інформації що відносять до державної таємниці мають посадові особи, по потребі роду їхньої діяльності.

1 форма допуску дає доступ до інформації з грифом: таємно, цілком, таємно, особливої важливості.

2 форма допуску дає доступ до інформації з грифом: таємно, цілком таємно.

3 форма допуску дає доступ до інформації з грифом: таємно.

Посадова особа несе кримінальну відповідальність за розголошення інформації що відноситься до державної таємниці.

Стаття 328 Кримінального кодексу України передбачає покарання за розголошення державної таємниці: Розголошення державної таємниці. Покарання позбавлення волі на термін від 2 до 5 років, якщо наслідки важкі до від 5 до 8 років.

За часів АТО була виявленна прогалина в регулюванні доступу до інформації що відноситься до державної таємниці. Оскільки було погано врегульоване питання швидкого позбавлення рівня доступу до інформації. Таким чином депутати що були проросійко налаштованими відвідували окуповані території в результаті чого була розголошена інформація з статусом державної таємниці. Такій критиці піддався

					123.КІ-41.05	Арк.
						17
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

депутат Богуслаєв що контактує з російськими “партнерами” частіше ніж з своїми колегами і мав доступ до даної інформації.

Висновки

Ознайомлено з основною термінологією в криптографії.

Ознайомлено з основою криптографії

Ознайомлено з криптоаналізом

Ознайомлено з законодавством України

					123.КІ-41.05	Арк.
						18
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2. КЛАСИЧНІ І СУЧАСНІ ТЕХНІКИ ШИФРУВАННЯ

2.1 Шифри підстановок

Підстановичний шифр, також відомий під назвою моноалфавітний шифр - алгоритм шифрування, роль якого полягає в заміні знаків публічної інформації іншими знаками, що служить ключем.

Даний шифр схожий на алфавітне письмо, значення символів що не відоме особам, які намагаються прочитати інформацію.

Нажаль відсутня інформація про час коли саме почали використовувати даний шифр в перше. Але першими задокументованими згадками про застосування були за часів Давньої Греції і Римської імперії. Яскравим прикладом даного шифру служить шифр Цезаря.

Шифр Цезаря базується на заміні кожного елемента алфавіту на елемент що віддалений на певну кількість одиниць. Назва же зародилася в честь Юрія Цезаря, який використовував його у своїх приватних листуваннях. Для своїх листів він зсував на 3 елемента алфівту, тобто А ставала D, В - Е і так далі.

Але даний алгоритм вразливий до частотного аналізу і особливо до повного перебору. Для українського алфавіту він становитиме 32 комбінації. Сьогодні він не надає ніякого захисту. Але на основі нього створили шифр Віженера.

Принцип дії даного алгоритму полягає в сунві алфавіту, а ось ключем буде саме на скільки елементів потрібно його зсувати.

Оскільки всі елементи алфавіту розташовані в строгому порядку і кожен має свою позицію, то на основі цього можна сформулювати формулу по які працює даний алгоритм

$$y = (x + k) \bmod n. \quad (1.1)$$

$$x = (y - k) \bmod n. \quad (1.2)$$

x - порядковий номер символу інформації,

y - порядковий номер символу шифротексту

k - ключ

n - кількість символів у алфавіті

					123.КІ-41.05	Арк.
						19
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2.1.1. Шифр Play-fair

Шифр Плейфера - це шифр в якому вперше використовувалася заміна біграм. Винайшов його англійський фізик Чарльз Вітстон у 1854 році, але назву отримав в честь лорда Лайона Плейфера, який просував використання його у різних державних службах. Даний алгоритм є набагато складнішим що, у свою чергу його важче взаламати порівняно з шифром підстановок чи Віженера. Всього можливо $26 * 26 = 676$ біграм порівняно з 26 монограмами, це стосується латинського алфавіту.

Для роботи шифр Плейфера використовує матрицю $5 * 5$ для латинського алфавіту, та $4 * 8$ для кириличного алфавіту. Також потрібно запам'ятати ключові слова і чотири правила. Ключові слова у матриці можна записувати любим чином. Далі потрібно інформацію розбити на біграми.

4 правила:

1. Якщо символи збігаються у біграмі, між ними ставимо символ X, зашифруємо нову пару символів. Дехто замість X використовує Q.
2. Якщо символи які були у відкритій інформації зустрічаються у одному рядку, тоді ці символи замінюють на символи що знаходяться найближче з правої сторони. Якщо символ був останній, тоді звертаємося до першого символу рядка.
3. Якщо символи що були в одній біграмі зустрілися в одному стовпці, тоді вони стають в символи того ж стовпця тільки ті що під ними. Якщо символи останній дія відбувається з першим елементом стовпця.
4. Якщо ж символи не є в одному рядку чи стовпця, заміна відбувається з тими же рядками тільки відповідні інші кути прямокутника.

Для розшифрування повідомлення потрібно всі правила проробити інверсно.

Як і будь який шифр він піддається взлому. І перший опис цього процесу був описаний у 1914 році лейтенантом Джозеф О. Моуборном. Також криптоаналіз шифру був опублікований у книзі Х. Ф. Гейнс «Cryptanalysis — a study of ciphers and their solution».

Вся проблема у певних закономірностях, те що одна зашифрована біграма відповідає розшифрованій іншій біграмі, наприклад AB | BA і BA | AB. І англійська мова має багато слів що мають цю проблему, наприклад REceivER і DEpartED. Це

					123.KI-41.05	Арк.
						20
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

допоможе знайти багато слів в результаті чого ми отримаємо фрагменти на основі яких зможемо відтворити ключ.

З часом шифр Плейфера намагалися вдосконалити і тому збільшили матрицю і додали нових слів, але це забрало основну вразливість шифру, завдяки якій можна відтворити інформацію.

2.1.2. Шифр Віженера

Це метод поліалфавітного шифрування буквеного тексту з використанням ключового слова. Він є спрощеною формою багатоалфавітної заміни. Він був розроблений декілька разів в різні періоди часу. Першим був Джовани Баттиста Белласо. Він описав його а книзі La cifra del. Sig. Giovan Battista Bellaso в 1553 році. Але у 19 столітті отримав назву Блеза Виженера. Сам метод є доволі простий для розуміння, але не піддається простим методам криптоаналізу. Для доказу в його стійкості, його не могли взламатися протягом 3 століть, в результаті чого отримав назву “Нерозгаданий шифр”.

По своїй будові він складається з декількох шифрів Цезарів з різними значеннями зсуву. Для шифрування використовується квадрат Віженера. Для латинського алфавіту таблиця буде становити 26 символів в ширину і висоту. В результаті чого шифр Віженера для латинського алфавіту є сукупністю 26 шифрів Цезаря. Для українського ж алфавіту він становитиме 33.

Для прикладу візьмемо слово ATTACKATDAWN і слово LEMON для ключа. Щоб сформувати ключ потрібно слово LEMON повторювати стільки раз поки його довжина не буде відповідати слову яке потрібно зашифрувати, в результаті отримуємо LEMONLEMONLE. Першу букву А зашифруємо рядком L з таблиці. Для другої букви Т зашифруємо рядком Е і так весь текст. В результаті ми отримаємо LXFOPVEFRNHR. Для розшифрування виконуємо ці дії зворотньо. Для прикладу беремо першу букву зашифрованого тексту L і по рядку L отримаємо початкову букву А.

Головним недоліком даного шифру є повторення його ключа. Також часто повторювальні символи. Для взлому потрібно визначити довжину ключа. Для цього варто використати тести Фридмана і Касиски.

					123.КІ-41.05	Арк.
						21
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2.1.3. S-блоки

S - блоки - це функція в коді програми або апаратній системі, що приймає на вхід n біт, обробляє їх по певному алгоритму і на виході вертає m біт. Їх викорисовують для блочних шифрів.

Для реалізації програмним способом використовують таблицю заміни. Апаратна реалізується методом використання схеми. Ці два способи є ідентичними, тобто зашифрувавши одним способом його можна розшифрувати іншим і навпаки.

Ідеальними S-блоками вважається якщо вихідний біт вираховується бент-функцією на основі значення вхідних біт, також люба лінійна комбінація вихідних біт є бент-функцією від вхідних даних.

Для програмної реалізації потрібно опрацювати дані на вході, виконати пошук по значенню в таблиці і отримати з комірки таблиці потрібні дані. Така таблиця вважається таблицею заміни. Таблиця може бути як статична так і генеруватися на основі ключа. Для прикладу для алгоритму шифрування DES використовується статична таблиця, тоді як для Twofish вона генерується на основі ключа.

Для апаратної реалізації потрібно: шифратор, дешифратор, система комутаторів.

Дешифратор перетворює n розрядний бінарний сигнал в сигнал 2^n . Система комутаторів виконує перестановку біт. Кожен вхідний біт відображає вихідний біт. Шифратор перетворює 2^n розрядний сигнал у бінарний n сигнал.

2.2. Шифри перестановки

Шифр перестановки - це симетричний шифр, що міняє елементи вхідного тексту місцями. В даному випадку це може бути як один символ так пара з декількох символів. Яскравим прикладом такого шифр є анаграми.

Даний шифр можна розділити на 2 групи: простої перестановки і складної перестановки. При простій перестановці елемент переміщається тільки один раз з початкової позиції. При складній перестановці елемент переміщається декілька разів з початкової точки.

Альтернативою даному шифру є шифр підстановки, в якому елементи не

					123.КІ-41.05	Арк.
						22
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

мінняють свого положення в тексті, відбувається їхня заміна.

Для шифру простої перестановки використовують таблицю перестановки.

Для перестановки існують декілька способів:

1. шифри маршрутної перестановки,
2. шифри табличної маршрутної перестановки,
3. шифри вертикальної перестановки,
4. шифри поворотна решітка.

Шифр маршрутної перестановки відбувається за допомогою спеціальної фігури. Даний шифр запускає потрібне нам повідомлення по певній траєкторії, а випикує по іншій. Прикладом такого шифру служить шифр Скитали.

Шифр табличної маршрутної перестановки є найбільш популярний серед усіх видів перестановки. В основі даного методу є таблиця. Повідомлення ми записуємо в таблицю з ліва на право, при завершенні рядка переход на наступний і продовжуємо його заповнювати. Для шифрування потрібно записати всі символи з гори в низ, з права на ліво.

Шифрограма вертикальної перестановки в його основі лежить спосіб табличної маршрутної перестановки з різницею при шифруванні таблиці не з права на ліво, а згідно ключу в якому заданий порядок який стовбець за яким буде іти.

Шифр поворотної решітки, для даного способу потрібно виготовити трафарет на якому будуть вирізані комірки. Ці комірки повинні вирізані таким чином щоб кожна з клітинок при прокручуванні трафаретки по листку 4 способами по одному разу покривала певну область. При шифруванні трафарет накладають на таблицю і заповнюють клітинки. Після цього його прокручують ще 3 рази і повторюють операцію з заповненням. Шифрограму випикують по отриманій таблиці по певному маршруту. Ключом для шифру служить трафарет, порядок його поворотів і маршрут випикування.

При шифрі складної перестановки текст записують по певному маршруту записують текст. Після чого по певному маршруту випикується шифрограма. Ключом до даного шифру служить розмір таблиця, маршрут порядок перестановки стовпців і рядків. Якщо маршрут фіксований, тоді кількість ключів $n!m!$, де n - кількість рядків, m - кількість стовпців.

					123.КІ-41.05	Арк.
						23
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2.3. Симетричні шифри

Симетричний алгоритм як видно з назви використовує один ключ як для шифрування так і для розшифрування. Переваги даного алгоритму в швидкодії, потреба в менших обчислювальних потужностях. Найпоширенішими прикладами серед симетричних алгоритмів: AES, RC4, DES, 3DES, RC5, RC6.

2.3.1. Стандарт шифрування DES

DES (Data Encryption Standard) - стандарт що був прийнятий урядом США з 1976 року. Через деякий час став популярний у всьому світі. Але отримав неоднозначні відгуки протягом деякого часу. Оскільки перед тим як прийняти даний шифр уряд відправив його на аналіз до Національного Агентства Безпеки США, який його трохи змінив. Таблиці які генерувалися стали статичними, і люди почали побоюватися що завдяки даним змінним вони спростили собі роботу для можливості розшифрування інформації яка була зашифрована даним шифром. Також критика була в сторону того що для даного шифру був потрібен доволі малий за розміром ключ. Але даний шифр дав основу для блочних алгоритмів та криптоаналізу.

На даний момент DES уже не вважається найдійним і уряд США від нього відмовився ще у 2002 році, замінивши його більш сучасним алгоритмом AES. Причиною послужило те що в 1999 році ключ був дишефрований публічно протягом 22 годин і 15 хвилин. Зараз же даний алгоритм трохи вдосконалили до версії під назвою 3-DES, але і для нього вже є теоретичні стратегії для взому.

Робота над даним алгоритмом почалася після оголошення конкурсу НБС над розробкою нового алгоритму шифрування. Спочатку організували конкурс 15 травня 1973 року, але він вніс задавав строгі архітектурні вимоги, в результаті чого була відсутність заявок. Саме тому, організували інший конкурс 27 серпня 1974 року. Цього разу IBM подала заявку яка задовільняла всім вимогам. Вони його розробляли протягом 1973-1974 року і в його основу було закладений шифр Люцифер, розроблений Хостом Фейля.

Алгоритму DES відносять до алгоритмів блочного шифрування, де всі елементи розбиваються на 64 бітні блоки. Ці дані подаються на вхід і отримуються

					123.КІ-41.05	Арк.
						24
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

на виході роботи алгоритму. Щоб виконати операції шифрування і розшифрування ми використовуємо один і той же самий алгоритм шифрування.

Для роботи алгоритму потрібен ключ розміром 56 бітів. Хоча з джерела ми беремо 64 біти і 8 з них використовуємо для паритету. При підборі ключа можемо використовувати довільну комбінацію, але не потрібно забувати що потужність алгоритму базується саме на його ключі, тому деякі комбінації можуть бути слабкими і їх краще не використовувати.

В самі основі алгоритму відбуваються дві основні дії підстановка і переміщення. І для роботи DES виконується поєднання цих двої технік.

2.3.2. Алгоритм DESX

Алгоритм DESX - це симетричний алгоритм шифрування, розроблений на основі блочного шифру DES. В його основі використовується метод відбілювання ключа з метою підвищити захист прото акаки грубої сили, тобто повним перебором.

Суть даного алгоритму в накладанні операції XOR різних частин 64 бітного ключа як до, так і після виконання одноразового DES.

$$DES - X(M) = K_2 \oplus DES_K(M \oplus K_1) \quad (2.1)$$

В результаті чого довжина ключа становить $56 + 64 + 64 = 184$ біт.

DESX сумісний з DES у випадку $K_1 = K_2 = 0$. Розробники даного алгоритму рекомендують використовувати алгоритм SHA-1 перед використанням. Також даним алгоритмом допущено використовувати 120 бітний ключ, де $K_1 = K_2$. Компанія RSA розширила його таким чином, що отримуємо K, K_1, K_2 , де K_2 є лише функцією 16 байтів. При потребі замість операції XOR можна замінити на операцію додавання по модулю.

Хоч для даного алгоритму додатково додали операції, що сповільнять його. В результаті швидкість алгоритму DESX приблизно рівна DES. Також із плюсів він має апаратну реалізацію.

Криптостійкість даного алгоритму по сьогоднішнім міркам низька, оскільки довжина ключа 184 біт, з якого ефективно використовується $56 + 64 - 1 - \log_2(M) = 119$ біт, де M - число відомих пар відкритого тексту. Крім того він знижується до 88 біт при 2^{32} при використанні атаки на основі адаптивно

					123.КІ-41.05	Арк.
						25
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

підібраного відкритого тексту.

3 плюсів DESX покращує стійкість до лінійного і диференційному криптоаналізу, хоч вони і не значні. Для лінійного криптоаналізу потрібно 2^{60} відкритого тексту, тоді як для DES становить 2^{43} . Для диференційного криптоаналізу 2^{61} , порівняно з 2^{47} для DES.

2.3.3. Стандарт IDEA

IDEA - це симетричний блочний алгоритм, що запатентований швейцарською фірмою Ascom. Він був запропонований в рамках програми Європейської комісії IST як кандидат проекту NESSIE. IDEA є вдосконаленою версією мережі Фейстеля.

Для даного алгоритму потрібен 128 бітний ключ і 64 бітний розмірний блок. Для роботи алгоритму текст розбивається на частини по 64 біти. Але для більшості текстів останій блоку інформації не буде відповідати розміру 64 біти, в такому випадку текст доповнюють інформацією певної послідовності. Для кращого захисту і захисту від витoku інформації, різні блоки шифруються різними алгоритмами. Всі блоки діляться на підблоки по 16 біт, оскільки алгебраїчні операції використовують 16 біт кожен. Для шифрування і розшифрування використовують один і той самий алгоритм.

Стандарт IDEA складається з:

1. Додавання по модулю 2^{16}
2. Множення по модулю $2^{16} + 1$
3. Побітова виключна диз'юнкція (XOR)

Перевагою використання цих операцій в їхньому не дотримання дистрибутивному закону, тобто формула 2.2

$$a \odot (b \oplus c) = / = (a \odot b) \oplus (a \odot c). \quad (2.2)$$

В результаті чого він важче піддається криптоаналізу і не потребує S- блоків і таблиць заміни.

Генерація ключів відбувається у формування 16 бітних ключів у кількості 6 для кожних вісім раундів. А для вихідного перетворення потрібно 4 ключа, також по 16 біт кожен. В результаті потрібно 52 таких підключів.

					123.KI-41.05	Арк.
						26
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 2.1. Підключів для кожного раунду

Номер раунду	Підключів
1	$K_1^{(1)}K_2^{(1)}K_3^{(1)}K_4^{(1)}K_5^{(1)}K_6^{(1)}$
2	$K_1^{(2)}K_2^{(2)}K_3^{(2)}K_4^{(2)}K_5^{(2)}K_6^{(2)}$
3	$K_1^{(3)}K_2^{(3)}K_3^{(3)}K_4^{(3)}K_5^{(3)}K_6^{(3)}$
4	$K_1^{(4)}K_2^{(4)}K_3^{(4)}K_4^{(4)}K_5^{(4)}K_6^{(4)}$
5	$K_1^{(5)}K_2^{(5)}K_3^{(5)}K_4^{(5)}K_5^{(5)}K_6^{(5)}$
6	$K_1^{(6)}K_2^{(6)}K_3^{(6)}K_4^{(6)}K_5^{(6)}K_6^{(6)}$
7	$K_1^{(7)}K_2^{(7)}K_3^{(7)}K_4^{(7)}K_5^{(7)}K_6^{(7)}$
8	$K_1^{(8)}K_2^{(8)}K_3^{(8)}K_4^{(8)}K_5^{(8)}K_6^{(8)}$
Вихідне перетворення	$K_1^{(9)}K_2^{(9)}K_3^{(9)}K_4^{(9)}$

Як було вказано раніше для шифрування потрібно 8 раундів і одного вихідного перетворення. Незашифрований вихідний текст ми розбиваємо на блоки по 64 біти, що діляться на підблоки по 16 біт. Кожен блок має свою назву: D1, D2, D3, D4. Після чого кожен раунд має свій ключ для даних операцій.

Кожен раунд складається з операції множення по модулю $2^{16} + 1$, в якому замість нуля використовується 2^{16} , додавання по модулю 2^{16} , побітове виключення АБО. Після завершення раунду вихідні дані стають вхідним для наступного раунду. Після восьмого раунду відбуваються операції множення по модулю і додавання по модулю. В результаті після вихідного перетворення конкатенації підблоків є зашифрований текст, і береться наступний 64 бітний блок над яким проводиться аналогічні операції.

Математичний опис

$$A^{(i)} = D_1^{(i-1)} * K_1^{(i)} \quad (2.3)$$

$$B^{(i)} = D_2^{(i-1)} * K_2^{(i)} \quad (2.4)$$

$$C^{(i)} = D_3^{(i-1)} * K_3^{(i)} \quad (2.5)$$

$$D^{(i)} = D_4^{(i-1)} * K_4^{(i)} \quad (2.6)$$

$$E^{(i)} = A^{(i)} \oplus C^{(i)} \quad (2.7)$$

$$F^{(i)} = B^{(i)} \oplus D^{(i)} \quad (2.8)$$

					123.KI-41.05	Арк.
						27
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 2.2. Підключення для кожного раунду

Номер раунду	Підключі
1	$1/K_1^{(9)} - K_2^{(9)} - K_3^{(9)}1/K_4^{(9)}K_5^{(8)}K_6^{(8)}$
2	$1/K_1^{(8)} - K_2^{(8)} - K_3^{(8)}1/K_4^{(8)}K_5^{(7)}K_6^{(7)}$
3	$1/K_1^{(7)} - K_2^{(7)} - K_3^{(7)}1/K_4^{(7)}K_5^{(6)}K_6^{(6)}$
4	$1/K_1^{(6)} - K_2^{(6)} - K_3^{(6)}1/K_4^{(6)}K_5^{(5)}K_6^{(5)}$
5	$1/K_1^{(5)} - K_2^{(5)} - K_3^{(5)}1/K_4^{(5)}K_5^{(4)}K_6^{(4)}$
6	$1/K_1^{(4)} - K_2^{(4)} - K_3^{(4)}1/K_4^{(4)}K_5^{(3)}K_6^{(3)}$
7	$1/K_1^{(3)} - K_2^{(3)} - K_3^{(3)}1/K_4^{(3)}K_5^{(2)}K_6^{(2)}$
8	$1/K_1^{(2)} - K_2^{(2)} - K_3^{(2)}1/K_4^{(2)}K_5^{(1)}K_6^{(1)}$
Вихідне перетворення	$1/K_1^{(1)} - K_2^{(1)} - K_3^{(1)}1/K_4^{(1)}$

$$D_1^{(i)} = A^{(i)} \oplus ((F^{(i)} + E^{(i)} * K_5^{(i)}) * K_6^{(i)}) \quad (2.9)$$

$$D_2^{(i)} = C^{(i)} \oplus ((F^{(i)} + E^{(i)} * K_5^{(i)}) * K_6^{(i)}) \quad (2.10)$$

$$D_3^{(i)} = B^{(i)} \oplus (E^{(i)} * K_5^{(i)} + (F^{(i)} + E^{(i)} * K_5^{(i)}) * K_6^{(i)}) \quad (2.11)$$

$$D_4^{(i)} = D^{(i)} \oplus (E^{(i)} * K_5^{(i)} + (F^{(i)} + E^{(i)} * K_5^{(i)}) * K_6^{(i)}) \quad (2.12)$$

I - номер раунду.

$$D_1^{(9)} = D_1^{(8)} * K_1^{(9)} \quad (2.13)$$

$$D_2^{(9)} = D_3^{(8)} + K_2^{(9)} \quad (2.14)$$

$$D_3^{(9)} = D_2^{(8)} + K_3^{(9)} \quad (2.15)$$

$$D_4^{(9)} = D_4^{(8)} * K_4^{(9)} \quad (2.16)$$

Для розшифрування потрібно використовувати ключі в зворотньому порядку.

2.4. Асиметричні шифри

Алгоритми з асиметричним ключем є більш безпечними ніж алгоритми з симетричним ключем. Даний алгоритм також називають криптосистема з відкритим ключем. В такій системі використовуються два ключі, один з них використовується для шифрування інформації і він називається відкритим, тоді як для розшифрування використовується інший ключ, який називається закритим.

					123.КІ-41.05	Арк.
						28
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Розшифрувати інформацію завдяки відкритому ключу не можливо, і він є публічним і може бути у вільному доступі. Це є безпечно, оскільки завдяки ньому максимум що можна зробити це зашифрувати інформацію. Але закритий ключ потрібно максимально ефективно захищати, і доступ до нього повинен бути обмежений.

Завдяки такій структурі люди, що не мають домовленостей про безпеку, надсилають один одному повідомлення, не переживаючи через серектретний канал завдяки якому потрібно обмінятися ключами. Криптографічні системи що використовують відкритий ключ відносяться RSA, Діффі-Геллмана, DSA.

Даний тип алгоритмів шифрування прийшов до нас як рішення до проблеми з передачею ключів між двома об'єктами комунікації.

Ідея криптографії з відкритим ключем полягає в ідеї односторонніх функцій. До прикладу таких односторонніх функцій є коли ми можемо отримати $f(x)$ з x , але не можемо отримати x з $f(x)$. Тому такі алгоритми використовують лазійку. Лазійка - це секрет, що допомагає отримати x з $f(x)$, для прикладу u . Яскравим прикладом такої лазійки буде, якщо ми розберемо години на деталі, але не будемо знати як його скласти назад. В такому випадку нам на допомогу прийде інструкція, якщо допоможе скласти його назад.

2.4.1. Алгоритм RSA

Даний алгоритм побудований на складності обчислення факторизації великих цілих чисел. В його будову входить: генерація ключів, шифрування, розшифрування та поширення ключів.

Для роботи даного алгоритму потрібно згенерувати ключі. Для цього обчислити добуток двох великих простих чисел q і p , $n = p * q$. Ця операція не є зворотною, оскільки для знаходження потрібних p і q , при $n = 2^{664}$, потрібно виконати 2^{23} операцій, що потребує багато часу для сучасних ЕОМ. Далі обчислюємо функцію Ейлора, де $\varphi(n) = (p - 1)(q - 1)$. Після чого генеруємо ціле число яке буде більше за 1 та менше за $\varphi(n)$ і взаємно простим з числом $\varphi(n)$. Завдяки алгоритму Евкліда находимо число d яке задовільняє $e \cdot d \equiv 1(mod \varphi(n))$ і d менше за n . Після цих операцій ми маємо відкритий ключ e і d , що є закритим. p і q не

					123.КІ-41.05	Арк.
						29
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

повинні бути опублікованими.

Шифрування відбувається завдяки формулі:

$$C = m^e \bmod n \quad (2.17)$$

M - повідомлення яке потрібно зашифрувати

C - зашифроване повідомлення

Розшифрування відбувається завдяки формулі:

$$M = c^d \bmod n \quad (2.18)$$

C - зашифроване повідомлення

M - повідомлення яке ми розшифрували

Даний алгоритм також використовується для цифрового підпису. Для цього потрібно скористатися формулою

$$S = m^d \bmod n \quad (2.19)$$

S - підпис повідомлення m

Щоб переконатися що підпис є правильним, потрібно скористатися формулою:

$$m = s^e \bmod n \quad (2.20)$$

Для безпечного використання алгоритма RSA потрібно щоб довжина ключа становила 512 біт, але ця інформація є достовірною станом на 2007 рік.

2.4.2. Криптосистема Рабіна

Дана система побудована на проблемі факторизації великих цілих чисел. Дана система була першою серед алгоритмів шифрування з асиметричним ключем шифрування де було доведено як отримувати початкові дані з зашифрованих. Також вона побудована на проблемі отримання квадратного кореня за модулем складеного числа $n = p * q$.

Ми можемо отримати квадратний корінь за модулем n, маючи прості дільники даного числа n. Крім того вміння отримувати квадратний корінь за

					123.КІ-41.05	Арк.
						30
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

модулем n .

Наведенні вище аргументи в сторону переваг даної криптосистеми показують перевагу його над RSA. Дана криптосистема швидше шифрує дані порівняно з іншими системами побудованих на асиметричних ключах. Але вона лягла в основу багатьох критосистема які є набагато потужнішими.

Щоб скоритися даного криптосистемою потрібно обрати два числа. Вимоги які стоять перед ними, вони повинні бути простимим, великими і виконувати умову $p \equiv q \equiv 3 \pmod{4}$. Потреба в дотриманні даних вимог є по причині простоти добування корення за моделем до них. Також ці два числа служать як секретний ключ, а ось їхній добуток є відкритим ключем.

Для шифрування використовується формула:

$$C = m^2 \pmod{N} \quad (2.21)$$

M - повідомлення

C - зашифроване повідомлення

N - відкритий ключ

Для розшифрування формула:

$$M_p = c^{\frac{1}{4}(p+1)} \pmod{p} \quad (2.22)$$

$$M_q = c^{\frac{1}{4}(q+1)} \pmod{q} \quad (2.23)$$

Наступним кроком буде розшифрування алгоритма Евкліда знаходячи ur і uq , при умові $ur * p + uq * q = 1$

Для отримання повідомлення скористаємося китайською теоремою про залишки:

$$R1 = (ur * p * mq + uq * q * mp) \pmod{n} \quad (2.24)$$

$$R2 = n - r1 \quad (2.25)$$

$$R3 = (ur * p * mq - uq * q * mp) \pmod{n} \quad (2.26)$$

$$R4 = n - r3 \quad (2.27)$$

Одна з чотирьох результатів буде вірною. Щоб визначити яка з них є правильна, потрібно використати додаткову інформацію, завдяки якій визначимо правильний результат.

					123.КІ-41.05	Арк.
						31
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Криптосистема доказала свою стійкість перед атакою “все або нічого”, але при умові що розклад відкритого ключа на прості множники буде важко виконати. Але вона є беззахисною перед атакою з використанням підбраного шифротекста.

2.4.3. Криптосистема Ель-Гамала

Дана криптосистема використовується як для формування цифрового підпису, так і для шифрування даних. Побудована вона на складності в обрахунках над дискретними логарифмами в кінцевому полі.

Висновок

Проаналізовано алгоритми перестановок.

Проаналізовано алгоритми підстановок.

Проаналізовано алгоритми з симетричним ключем.

Проаналізовано алгоритми з асиметричним ключем.

					123.КІ-41.05	Арк.
						32
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

3. АЛГОРИТМ ШИФРУВАННЯ AES

3.1. Математичні поняття алгоритму

В основі алгоритму шифрування AES лежать наступні поняття: поле Галуа, поліноміальне уявлення, незвідний многочлен, сумування двох поліномів, множення по модулю.

Поле Галуа, також відоме як скінченне поле - яке має скінченну кількість множини елементів. Найменше за розміром поле Гаула рівне 2, що складається з двох елементів 0 та 1. Усі арифметичні операції є традиційними для нього окрім $1 + 1 = 0$, це звичайна практика у комп'ютерних науках, дискретній математиці і теорії кодування.

Ідея використання поля Гауса в доцільності розгляду послідовностей, що складаються з нулів та одиниць, які є алгебраїчною структурою векторного простору.

Поліномне уявлення двійкових чисел. В основі якого лежить заміна фиктивної зміни, наприклад X. Математична формула:

$$a(x) = a_7x^7 + a_6x^6 + a_5x^5 + a_4x^4 + a_3x^3 + a_2x^2 + a_1x + a_0 \quad (3.1)$$

Байт В складається з $a_7, a_6, a_5, a_4, a_3, a_2, a_1, a_0$ записується у формі полінома з $\{0, 1\}$. В результаті отримуємо значення 87, що у двійковій формі має вигляд 01010111, а у формі полінома $x^6 + x^4 + x^2 + x + 1$.

Незвідний многочлен - це многочлен з коефіцієнтами для довільного поля, якщо він не рівний константі та не рівний добутку двом або більше многочленам, які не є константами. Кожен многочлен може бути розкладеним у добуток многочленів. Цей розклад на множники є визначеним з точністю до перестановки множників.

Сумування двох поліномів відбувається за рахунок побітового XOR.

3.2. Опис алгоритму

Даний алгоритм був побудований на основі алгоритму Rijndael. Складається він з таких елементів: Block, Cipher Key, ciphertext, Key Expansion, Round Key, State, S-box, Nb, Nk, Nr, Rcon[[]].

					123.KI-41.05	Арк.
						33
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Block - це послідовність біт яка лежить в основі state, roundKey, input, output.

Cipher Key - секретний криптографічний ключ, який ми використовуємо в результаті для процедури Key Expansion, для генерування ключів Round Key.

Ciphertext - це дані які ми отримуємо після шифрування даних

State - це проміжковий результат шифрування

S-box - це таблиця для нелінійної заміни.

Nb - кількість стовпців, що має State, який рівний 4

Nk - число 32 бітних слів, який може бути 4, 6, 8.

Nr - кількість раундів, яка може бути як 10, так і 12 чи 14.

Rcon - масив даних, що складає біти 32 розрядного слова і є статичним для всіх раундів.

AddRoundKey - операція на Round Key і State завдяки XOR.

Довжина вхідних даних рівна 128 бітам, а ось ключа шифрування 128, 192 або 256. Хоча для початку шифрування копіює в масив State згідно правил де $state[r, c] = input[r + 4c]$, коли $0 \leq r < 4$, $0 \leq c < Nb$. Наступним кроком буде використання методу AddRoundKey(), після чого процес трансформації інформації завдяки операціям SubBytes, ShiftRows, MixColumns, AddRoundKey згідно вказаного числа раундів вони будуть виконуватися. Для 128 біт кількість раундів буде рівна 10, для 192 - 12 і для 256 - 14 раундів. В результаті ми отримаємо $output[r + 4c] = state[r, c]$.

3.2.1. Підстановка байтів

Дана операція виконує нелінійну заміну байтів, вона виконується над кожним байтом state. Така операції є зворотною зарахунок поєднання двох перетворень що йдуть на вхід.

Таке перетворення виконується множенням інверсного байта на многочлен формолу $a(x) = x^4 + x^3 + x^2 + x^1 + x^0$ і сумування з многочленом $b(x) = x^6 + x^5 + x + 1$ в полі $f_2[x]/x^8 + 1$.

Для матриці вона буде виглядати наступним чином:

Якщо на вході ми отримуємо байт що рівний 0, тоді $y = b$.

На основі даної операції створення S таблиця в шістнадцятковій системі

					123.КІ-41.05	Арк.
						34
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

числення.

$$\begin{pmatrix} y_0 \\ y_1 \\ y_2 \\ y_3 \\ y_4 \\ y_5 \\ y_6 \\ y_7 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} * \begin{pmatrix} x_0 \\ x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \\ x_6 \\ x_7 \end{pmatrix}^{-1} + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad (3.2)$$

Sbox = array{

0x63, 0x7c, 0x77, 0x7b, 0xf2, 0x6b, 0x6f, 0xc5, 0x30, 0x01, 0x67, 0x2b, 0xfe, 0xd7,
 0xab, 0x76,
 0xca, 0x82, 0xc9, 0x7d, 0xfa, 0x59, 0x47, 0xf0, 0xad, 0xd4, 0xa2, 0xaf, 0x9c, 0xa4,
 0x72, 0xc0,
 0xb7, 0xfd, 0x93, 0x26, 0x36, 0x3f, 0xf7, 0xcc, 0x34, 0xa5, 0xe5, 0xf1, 0x71, 0xd8,
 0x31, 0x15,
 0x04, 0xc7, 0x23, 0xc3, 0x18, 0x96, 0x05, 0x9a, 0x07, 0x12, 0x80, 0xe2, 0xeb,
 0x27, 0xb2, 0x75,
 0x09, 0x83, 0x2c, 0x1a, 0x1b, 0x6e, 0x5a, 0xa0, 0x52, 0x3b, 0xd6, 0xb3, 0x29,
 0xe3, 0x2f, 0x84,
 0x53, 0xd1, 0x00, 0xed, 0x20, 0xfc, 0xb1, 0x5b, 0x6a, 0xcb, 0xbe, 0x39, 0x4a,
 0x4c, 0x58, 0xcf,
 0xd0, 0xef, 0xaa, 0xfb, 0x43, 0x4d, 0x33, 0x85, 0x45, 0xf9, 0x02, 0x7f, 0x50, 0x3c,
 0x9f, 0xa8,
 0x51, 0xa3, 0x40, 0x8f, 0x92, 0x9d, 0x38, 0xf5, 0xbc, 0xb6, 0xda, 0x21, 0x10, 0xff,
 0xf3, 0xd2,
 0xcd, 0x0c, 0x13, 0xec, 0x5f, 0x97, 0x44, 0x17, 0xc4, 0xa7, 0x7e, 0x3d, 0x64,
 0x5d, 0x19, 0x73,
 0x60, 0x81, 0x4f, 0xdc, 0x22, 0x2a, 0x90, 0x88, 0x46, 0xee, 0xb8, 0x14, 0xde,
 0x5e, 0x0b, 0xdb,
 0xe0, 0x32, 0x3a, 0x0a, 0x49, 0x06, 0x24, 0x5c, 0xc2, 0xd3, 0xac, 0x62, 0x91,
 0x95, 0xe4, 0x79,
 0xe7, 0xc8, 0x37, 0x6d, 0x8d, 0xd5, 0x4e, 0xa9, 0x6c, 0x56, 0xf4, 0xea, 0x65,
 0x7a, 0xae, 0x08,
 0xba, 0x78, 0x25, 0x2e, 0x1c, 0xa6, 0xb4, 0xc6, 0xe8, 0xdd, 0x74, 0x1f, 0x4b,
 0xbd, 0x8b, 0x8a,
 0x70, 0x3e, 0xb5, 0x66, 0x48, 0x03, 0xf6, 0x0e, 0x61, 0x35, 0x57, 0xb9, 0x86,
 0xc1, 0x1d, 0x9e,

					123.KI-41.05	Арк.
						35
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

0xe1, 0xf8, 0x98, 0x11, 0x69, 0xd9, 0x8e, 0x94, 0x9b, 0x1e, 0x87, 0xe9, 0xce, 0x55,
0x28, 0xdf,
    0x8c, 0xa1, 0x89, 0x0d, 0xbf, 0xe6, 0x42, 0x68, 0x41, 0x99, 0x2d, 0x0f, 0xb0,
0x54, 0xbb, 0x16
};

```

3.2.2. Зсув рядків

Ця операція виконує зсув рядків таблиці, тобто 0 рядок зсувається на 0 байт, 1 рядок зсувається на 1 байт і так далі.

3.2.3. Перемішування стовпців

Ця операція виконує змішування елементів колонки, але вона використовує зворотною лінійну трансформацію. Обробляє як стан по колонкам і трактує кожну як поліном третьої ступені. Над цим поліном відбувається множення $GF(2^8)$ по модулю $x^4 + 1$ на фіксований многочлен $c(x) = 3x^3 + x^2 + x + 2$. Матричний вигляд даної операції формула 3.3

$$\begin{pmatrix} s_{0,0} & s_{0,1} & s_{0,2} & s_{0,3} \\ s_{1,0} & s_{1,1} & s_{1,2} & s_{1,3} \\ s_{2,0} & s_{2,1} & s_{2,2} & s_{2,3} \\ s_{3,0} & s_{3,1} & s_{3,2} & s_{3,3} \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} s_{0,0} & s_{0,1} & s_{0,2} & s_{0,3} \\ s_{1,0} & s_{1,1} & s_{1,2} & s_{1,3} \\ s_{2,0} & s_{2,1} & s_{2,2} & s_{2,3} \\ s_{3,0} & s_{3,1} & s_{3,2} & s_{3,3} \end{pmatrix} \quad (3.3)$$

3.2.4. Додавання циклового ключа

Ця операція виконує операцію XOR над кожним байтом state і round key.

3.3. Утворення ключів

Генерація ключів відбувається завдяки методу KeyExpansion і передачі в неї cipherkey, в результаті ми отримуємо ключі для всіх раундів. Кількість таких ключів становить $N_b * (N_r + 1)$.

Функція SubWord використовує чотирибайтне слово на вхід і використовує для кожного з чотирьох байтів S таблицю. Отримані дані йдуть на вихід. Для метода RotWord() надсилаємо дані у формі [a0, a1, a2, a3] в результаті перестановок ми отримуємо на виході дані [a1, a2, a3, a0]. Масив слів rCon, що є статичним, має

					123.КІ-41.05	Арк.
						36
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

значення даних $[x^{(i-1)}, 0, 0, 0]$ де $x^{(i-1)}$ є степеню x в $GF(2^8)$.

Також перші символи з Nk слів заповненні розширеним ключем cipher key. Далі, кожне слово $w[i]$ записуємо значення після операції XOR $w[i - 1]$ та $w[i - Nk]$. Для слів позиція яких рівна Nk перед операцією XOR з $w[i]$ виконується XOR з $rCon[i]$. Виконуємо $RotWord()$ і $SubWord()$. Різниця $SubWord()$ і $SubBytes()$ лише вхідних даних, де для $SubWord$ - розміром з слово, а для $SubByte$ - розміром з байти.

На кожній ітерації раундовий ключ отримуємо з масиву w , з інтервалом $w[Nb * i]$ до $w[Nb * (i + 1)]$

3.4. Шифрування

Шифрування проходить в наступні етапи. Спочатку ми отримуємо значення state з конкретного блоку повідомлення. Після чого ми отримуємо потрібні нам ключі для кожного раунду завдяки методу $KeyExtension$. В результаті чого запускаємо метод $AddRoundKey$. Після чого ми циклічно викликаємо методи $SubBytes$, $ShiftRows$, $MixColumns$, $AddRoundKey$, згідно кількості визначиною довжиною шифрування.

Висновок

Проаналізовано математичні основи алгоритму AES.

Проаналізовано принцип роботи AES.

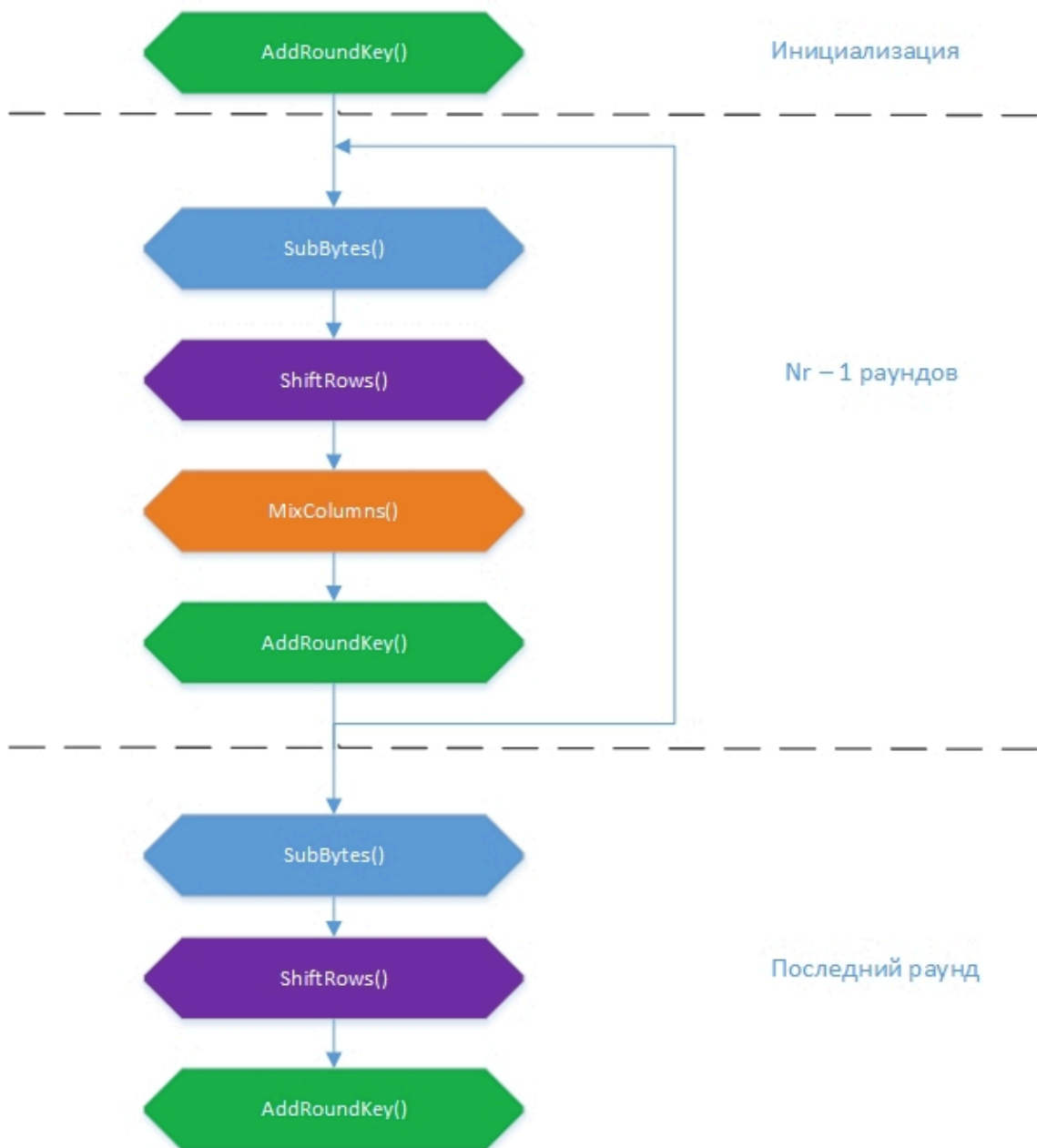
Проаналізовано шифрування AES

					123.KI-41.05	Арк.
						37
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ АЛГОРИТМУ AES

4.1. Блок схема алгоритму

Рисунок 4.1 Блок схема алгоритму

На рисунку 4.1 зображена блок схема виконня команд шифрування алгоритму AES.

4.2. Особливості реалізації алгоритму на мові Java

Для реалізації даного алгоритму на мові Java був розроблений клас `Crypto` що мав два публічних методи як для шифрування `encrypt(String message, String key)` так і для розшифрування `decrypt(String encryptText, String key)`. Також були ще два публічних методи для перевірки довжини ключа `verificateLengthOfKey(String key)` і

					123.KI-41.05	Арк.
						38
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

перевірки вірності вказаного розмірності шифрування `verificateOfBit(int bit)`.

Метод `String encrypt(String message, String key)` визначає довжину повідомлення. Після чого створює масив ключів методом `createArrayKeyFromString(key)` з рядка. Також повідомлення розбивається на таблиці і кожна таблиця шифрується методом `AES_Encrypt(Arrays.copyOfRange(paddedMessage, i, i + lengthOfKey), keyCharArray)`. Після чого вертає зашифроване повідомлення.

Метод `createArrayKeyFromString` перетворює ключ з рядка в масив символів.

Метод `char[] AES_Encrypt(char[] message, char[] key)` спочатку отримує ключі для кожного раунду шифрування після чого викликає метод `AddRoundKey(state, key)`. Потім циклічно викликає методи `SubBytes(state)`, `ShiftRows(state)`, `MixColumns(state)`, `AddRoundKey(state, expandedKey)` кількість визначиною для кожної розмірності шифрування. І на завершення викликаємо `SubBytes(state)`, `ShiftRows(state)`, `AddRoundKey(state, Arrays.copyOfRange(expandedKey, 0, 159))`

Піт час написання дипломної роботи досліджено принцип роботи популярного алгоритму шифрування AES. Даний алгоритм відноситься до типу з симетричним ключем шифрування. Також в його основу закладений блочний шифр.

У завданні на роботу була поставлена задача вивести такий алгоритм шифрування, щоб його псевдокод був універсальний для більшості мов програмування і він був універсальний, тобто його можна використати на різних мовах і платформах.

Для виконання даного завдання було досліджено загально доступні ресурси де розкривається алгоритм AES. І більшість з них були саме привязанні до основ певної мови і перенесенна на інші були доволі проблематичні або не можливим. Також в цьому може бути проблема оскільки доволі багато мов мають або вбудовані пакети або додаткові пакети де міститься даний алгоритм і все що необхідно це просто викликати даний пакет, підставити ключ і дані для шифрування і більше нічого не потрібно від розробника. Але може бути проблема з тим що якась мова не має даного пакету або використання не є можливим. Саме для вирішення даної проблеми розроблений варіант, який є інваріантний до мов програмування і тому універсальний, для його роботи використовуються інструменти що є у більшості

					123.KI-41.05	Арк.
						39
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

мов як і програмування, так і скриптових.

Даний алгоритм може бути як 128, 192, 256 бітним. На даний момент безпечним вважається мінімум 128 біт. Але коли підніметься планка і 128 біт не буде вважатися безпечним, для цього алгоритму це не буде великою проблемою оскільки він може також використовувати ще 192 і 256 біт.

Для роботи даного алгоритму потрібно використовувати обов'язково дві таблиці, що мають назву `s_box`, `r_con`, ці таблиці є статичними.

Також для даного алгоритму обов'язковими є 4 операції:

1. `subBytes()`
2. `shiftRows()`
3. `mixColumns()`
4. `xorRoundKey()`

Для написання даного алгоритму я використав мову програмування Java. Оскільки ця мова повністю побудована на ООП, вся розробка і пояснення буде використовувати саме стиль ООП.

Для роботи алгоритму був розблений клас `Crypto`, який мав два публічних методи `encrypt`, `decrypt`. А також клас `Main`, який є базовим для роботи програму, саме тут опрацьовується публічні методи об'єкта `crypto`.

```
Crypto(int bit) {  
    lengthOfKey = bit / 8;  
    if (bit == 128) numberOfRounds = 9;  
    if (bit == 192) numberOfRounds = 11;  
    if (bit == 256) numberOfRounds = 13;  
}
```

При створенні об'єкта `crypto` ми задаємо кількість бітів, що в свою чергу дає можливість визначити необхідну довжину ключа, а також кількість раундів циклу для шифрування

					123.KI-41.05	Арк.
						40
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		


```

public boolean verificateLengthOfKey(String key) {
    return key.length() >= lengthOfKey;
}

```

```

public boolean verificateOfBit(int bit) {
    return bit == 128 || bit == 192 || bit == 256;
}

```

Щоб було простіше зрозуміти принцип роботи цих двох методів за основу візьмемо метод encrypt і розберем принцип його роботи. Перед тим як почати потрібно запустити два методи verificateOfBit() і verificateLengthOfKey(). Перший потрібен для того щоб перевірити що ми правильно задали бітність системи, тобто чи число співпадає з 128, 192, 256. Другий же потрібен для перевірки довжини ключа, чи він має потрібно довжину. Якщо ж хоч один із цих методів видасть про те що потрібні умови не дотриманні алгоритм не почне працювати. Ці два методи можна вбудувати в методи encrypt і decrypt, або ж їх винести і запускати перед запуском.

```

public String encrypt(String message, String key) {
    int originalLen = message.length();
    int lenOfPaddedMessage = originalLen;

    char[] keyCharArray = createArrayKeyFromString(key);

    if (lenOfPaddedMessage % lengthOfKey != 0) {
        lenOfPaddedMessage = (lenOfPaddedMessage / lengthOfKey + 1) *
lengthOfKey;
    }
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						41
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

char[] paddedMessage = new char[lenOfPaddedMessage];
for(int i = 0; i < lenOfPaddedMessage; i++) {
    if (i >= originalLen) paddedMessage[i] = 0;
    else paddedMessage[i] = message.charAt(i);
}

for(int i = 0; i < lenOfPaddedMessage; i += lengthOfKey) {
    char[] data = AES_Encrypt(Arrays.copyOfRange(paddedMessage, i, i +
lengthOfKey), keyCharArray);

    for (int y = 0; y < lengthOfKey; y++) {
        paddedMessage[i + y] = data[y];
    }
}

return new String(paddedMessage);
}

```

Для початку визначається обсяг інформації яку потрібно буде зашифрувати, а також використовуємо метод `createArrayKeyFromString()` для опрацювання ключа і виведення його у формі масива для можливості його опрацьовувати в подальшому. Наступним кроком буде розбиття усієї інформації на блоки по довжинні самого ключа, яку ми визначили при створенні об'єкта. Це в свою чергу дає можливість сформуванню необхідні таблиці для подальшого їх опрацювання в методі `AES_Encrypt` і сформування його назад в рядок в вивести його завдяки команді `return`.

```

private char[] AES_Encrypt(char[] message, char[] key) {
    char[] state = new char[lengthOfKey];
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        state[i] = message[i];
    }
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						42
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

    }

    char[] expandedKey = new char[176];
    expandedKey = KeyExtension(key, expandedKey);

    state = AddRoundKey(state, key);

    for(int i = 0; i < numberOfRounds; i++) {
        state = SubBytes(state);
        state = ShiftRows(state);
        state = MixColumns(state);
        state = AddRoundKey(state, expandedKey);
    }

    state = SubBytes(state);
    state = ShiftRows(state);
    state = AddRoundKey(state, Arrays.copyOfRange(expandedKey, 0, 159));

    for(int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        message[i] = state[i];
    }

    return message;
}

```

В змінні `message` ми отримаємо таблицю, і ключ зі зміни `char`. Ініцілізуємо `state`, який є ідентичний таблиці з повідомленням. І отримуємо `expandedKey` з методу `KeyExtension`. Пізніше викликаємо метод `AddRoundKey()` і запускаємо цикл з довжиною яку визначили при створенні об'єкта з кількості біт, для того щоб `state` пропустити через методи: `SubBytes()`, `ShiftRows()`, `MixColumns()`, `AddRoundKey()`. На завершення ще раз використовуємо `SubBytes()`, `ShiftRows()`, `AddRoundKey()` і

					123.КІ-41.05	Арк.
						43
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИВОДИМО ПОВІДОМЛЕННЯ.

```
private char[] KeyExtension(char[] inputKey, char[] expandedKeys) {
    for(int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        expandedKeys[i] = inputKey[i];
    }

    int bytesGenerated = lengthOfKey;
    int rconIteration = 1;
    char[] temp = new char[4];

    while (bytesGenerated < 176) {
        for (int i = 0; i < 4; i++) {
            temp[i] = expandedKeys[i + bytesGenerated - 4];
        }

        if (bytesGenerated % lengthOfKey == 0) {
            KeyExtensionCore(temp, (char) rconIteration);
            rconIteration++;
        }

        for(int a = 0; a < 4; a++) {
            expandedKeys[bytesGenerated] = (char) (expandedKeys[bytesGenerated -
lengthOfKey] ^ temp[a]);
            bytesGenerated++;
        }
    }

    return expandedKeys;
}
```

Цей метод використовується для створення ключів для кожного раунду.

					123.КІ-41.05	Арк.
						44
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

private char[] KeyExtensionCore(char[] in, char i) {
    in[0] = s_box[in[0]];
    in[1] = s_box[in[1]];
    in[2] = s_box[in[2]];
    in[3] = s_box[in[3]];

    in[0] ^= r_con[i];

    return in;
}

```

Цей метод використовується для заміни елементів ключа з таблиці s_box, r_con.

```

private char[] SubBytes(char[] state) {
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        state[i] = s_box[state[i]];
    }

    return state;
}

```

Цей метод потрібен для заміни елементів з таблиці state, на елементи з таблиці s_box.

```

private char[] ShiftRows(char[] state) {
    char[] tmp = new char[lengthOfKey];

    if (lengthOfKey == 16) {
        tmp[0] = state[0];

```

					123.КІ-41.05	Арк.
						45
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

    tmp[1] = state[5];
    tmp[2] = state[10];
    tmp[3] = state[15];

    tmp[4] = state[4];
    tmp[5] = state[9];
    tmp[6] = state[14];
    tmp[7] = state[3];

    tmp[8] = state[8];
    tmp[9] = state[13];
    tmp[10] = state[2];
    tmp[11] = state[7];

    tmp[12] = state[12];
    tmp[13] = state[1];
    tmp[14] = state[6];
    tmp[15] = state[11];
} else if (lengthOfKey == 24) {
    tmp[0] = state[0];
    tmp[1] = state[7];
    tmp[2] = state[14];
    tmp[3] = state[21];
    tmp[4] = state[4];
    tmp[5] = state[11];

    tmp[6] = state[6];
    tmp[7] = state[13];
    tmp[8] = state[20];

```

					123.KI-41.05	Арк.
						46
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

tmp[9] = state[3];
tmp[10] = state[10];
tmp[11] = state[17];

tmp[12] = state[12];
tmp[13] = state[19];
tmp[14] = state[2];
tmp[15] = state[9];
tmp[16] = state[16];
tmp[17] = state[23];

tmp[18] = state[18];
tmp[19] = state[1];
tmp[20] = state[8];
tmp[21] = state[15];
tmp[22] = state[22];
tmp[23] = state[5];
} else if (lengthOfKey == 32) {
tmp[0] = state[0];
tmp[1] = state[9];
tmp[2] = state[18];
tmp[3] = state[27];
tmp[4] = state[4];
tmp[5] = state[13];
tmp[6] = state[22];
tmp[7] = state[31];

tmp[8] = state[8];
tmp[9] = state[17];
tmp[10] = state[26];

```

					123.KI-41.05	Арк.
						47
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

tmp[11] = state[3];
tmp[12] = state[12];
tmp[13] = state[21];
tmp[14] = state[30];
tmp[15] = state[7];

tmp[16] = state[16];
tmp[17] = state[25];
tmp[18] = state[2];
tmp[19] = state[11];
tmp[20] = state[20];
tmp[21] = state[29];
tmp[22] = state[6];
tmp[23] = state[15];

tmp[24] = state[24];
tmp[25] = state[1];
tmp[26] = state[10];
tmp[27] = state[19];
tmp[28] = state[28];
tmp[29] = state[5];
tmp[30] = state[14];
tmp[31] = state[23];
}

for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
    state[i] = tmp[i];
}

return state;

```

					123.KI-41.05	Арк.
						48
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		


```
}
```

Цей метод потрібен для зсуву елементів таблиці. Перший рядок не зсувається. Другий рядок зсувається на одну позицію в ліво. Третій рядок зсувається на дві позиції в ліво. Четвертий рядок зсувається на три позиції в ліво. П'ятий рядок не зсувається. Шостий рядок зсувається на одну позицію в ліво. Сьомий рядок зсувається на дві позиції в ліво. Восьмий рядок зсувається на три позиції в ліво. Але в залежності від розміру таблиці, цих рядків може бути 4 у випадку з 128 бітами, 6 у випадку з 192 і 8 у випадку з 256 рядків.

```
private char[] MixColumns(char[] state) {  
    char[] tmp = new char[lengthOfKey];  
  
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i += 4) {  
        tmp[i] = (char) (mul2[state[i]] ^ mul3[state[i + 1]] ^ state[i + 2] ^ state[i +  
3]);  
        tmp[i + 1] = (char) (state[i] ^ mul2[state[i + 1]] ^ mul3[state[i + 2]] ^ state[i  
+ 3]);  
        tmp[i + 2] = (char) (state[i] ^ state[i + 1] ^ mul2[state[i + 2]] ^ mul3[state[i +  
3]));  
        tmp[i + 3] = (char) (mul3[state[i]] ^ state[i + 1] ^ state[i + 2] ^ mul2[state[i +  
3]));  
    }  
  
    for(int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {  
        state[i] = tmp[i];  
    }  
  
    return state;  
}
```

					123.KI-41.05	Арк.
						49
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Даний метод додає state і ключ завдяки операції XOR.

```
private char[] AddRoundKey(char[] state, char[] roundKey) {  
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {  
        state[i] ^= roundKey[i];  
    }  
  
    return state;  
}
```

4.3. Результатом шифрування і дешифрування даних різних типів і розмірів

Для 128

Message: This is a message we will encrypt with AES.

Encrypted message: EYívĚû§·¿XÕ÷ μÁíμ¾ìèF̄õÁLRcTùá.

Decrypted message: This is a message we will encrypt with AES.

Для 192

Message: This is a message we will encrypt with AES.

Encrypted message: <=ùðGÆV!>¥üĬCμ-z\$!»²Â-b2Ìø]_sä|ÓR+x

Decrypted message: This is a message we will encrypt with AES.

Для 256

Message: This is a message we will encrypt with AES.

Encrypted message: ÉOYÌÝÚÇ4ÖìÁ< Ò¿;÷Ãt®Ã\C-Vh×;æBTëÂòW/Îj?

Fç^aT=:đú

Decrypted message: This is a message we will encrypt with AES.

Для 250

Key have to equal 128, 192 or 256

					123.KI-41.05	Арк.
						50
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Для ключа PasswordPasswor

Key have to length of more than 16 symbol

4.4. Реалізація блоків зсуву на Verilog

Реалізація блоків зсуву на Verilog

// AES-128 Encrytion in ARM64 assembly

// 352 bytes

```
.arch armv8-a
```

```
.text
```

```
.global E
```

Метод - Multiplication over GF(2**8)

M:

```
and    w10, w14, 0x80808080
```

```
mov    w12, 27
```

```
lsr    w8, w10, 7
```

```
mul    w8, w8, w12
```

```
eor    w10, w14, w10
```

```
eor    w10, w8, w10, lsl 1
```

```
ret
```

Метод - SubByte(B x);

S:

```
str    lr, [sp, -16]!
```

```
ands   w7, w13, 0xFF
```

```
beq    SB2
```

```
mov    w14, 1
```

```
mov    w15, 1
```

```
mov    x3, 0xFF
```

					123.KI-41.05	Арк.
						51
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

SB0:

```
cmp    w15, 1
ccmp   w14, w7, 0, eq
csel   w14, w15, w14, eq
csel   w15, wzr, w15, eq
bl     M
eor    w14, w14, w10
subs   x3, x3, 1
bne    SB0
```

```
and    w7, w14, 0xFF
mov    x3, 4
```

SB1:

```
lsr    w10, w14, 7
orr    w14, w10, w14, lsl 1
eor    w7, w7, w14
subs   x3, x3, 1
bne    SB1
```

SB2:

```
mov    w10, 99
eor    w7, w7, w10
bfxil w13, w7, 0, 8
ldr    lr, [sp], 16
ret
```

Метод - void E(void *s);

E:

```
str    lr, [sp, -16]!
sub    sp, sp, 32
```

// copy plain text + master key to x

// F(8)x[i]=((W*)s)[i];

```
ldp   x5, x6, [x0]
```

```
ldp   x7, x8, [x0, 16]
```

					123.KI-41.05	Арк.
						52
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
stp    x5, x6, [sp]
stp    x7, x8, [sp, 16]
```

```
// c = 1
```

```
mov    w4, 1
```

```
L0:
```

```
// AddRoundKey, 1st part of ExpandRoundKey
```

```
// w=k[3];F(4)w=(w&-256)|S(w),w=R(w,8),((W*)s)[i]=x[i]^k[i];
```

```
mov    x2, xzr
```

```
ldr    w13, [sp, 16+3*4]
```

```
add    x1, sp, 16
```

```
L1:
```

```
bl    S
```

```
ror    w13, w13, 8
```

```
ldr    w10, [sp, x2, lsl 2]
```

```
ldr    w11, [x1, x2, lsl 2]
```

```
eor    w10, w10, w11
```

```
str    w10, [x0, x2, lsl 2]
```

```
add    x2, x2, 1
```

```
cmp    x2, 4
```

```
bne    L1
```

```
// AddRoundConstant, perform 2nd part of ExpandRoundKey
```

```
// w=R(w,8)^c;F(4)w=k[i]^=w;
```

```
eor    w13, w4, w13, ror 8
```

```
L2:
```

```
ldr    w10, [x1]
```

```
eor    w13, w13, w10
```

```
str    w13, [x1], 4
```

```
subs   x2, x2, 1
```

```
bne    L2
```

					123.KI-41.05	Арк.
						53
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

// if round 11, stop
// if(c==108)break;
cmp    w4, 108
beq    L5
// update round constant
// c=M(c);
mov    w14, w4
bl     M
mov    w4, w10

// SubBytes and ShiftRows
// F(16)((B*x)[(i%4)+(((i/4)-(i%4))%4)*4]=S(s[i]);
L3:
ldrb   w13, [x0, x2]
bl     S
and    w10, w2, 3
lsr    w11, w2, 2
sub    w11, w11, w10
and    w11, w11, 3
add    w10, w10, w11, lsl 2
strb   w13, [sp, w10, uxtw]

add    x2, x2, 1
cmp    x2, 16
bne    L3

// if (c != 108)
cmp    w4, 108
L4:
beq    L0
subs   x2, x2, 4

// MixColumns
// F(4)w=x[i],x[i]=R(w,8)^R(w,16)^R(w,24)^M(R(w,8)^w);
ldr    w13, [sp, x2]

```

					123.KI-41.05	Арк.
						54
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

eor    w14, w13, w13, ror 8
bl     M
eor    w14, w10, w13, ror 8
eor    w14, w14, w13, ror 16
eor    w14, w14, w13, ror 24
str    w14, [sp, x2]

```

```

b      L4

```

L5:

```

add    sp, sp, 32
ldr    lr, [sp], 16
ret

```

4.5. Реалізація на мікроконтролері ESP-32-WROVER з використанням MicroPython

Для реалізації алгоритму шифрування AES з використанням мікроконтролера ESP-32 на реалізації мови Python - MicroPython. Даний мікроконтролер запрограмовано таким чином, що до нього можна підключитися через HTTP. В результаті чого переходячи по посиланню /crypto ми отримуємо зашифрований текст. Знаючи ключ ми можемо розшифрувати інформацію яку нам надіслав мікроконтролер. Доцільність надсилання зашифрованих даних мікроконтролером, якщо його використовують для систем безпеки приміщення або в інших системах осіб, до яких не повинні отримати доступ треті особи.

Запропонована реалізація на MicroPython складається з трьох файлів: aes.py, server.py і main.py. Файл server.py містить клас MicroPyServer, що реалізує з мікроконтролера сервер для передачі даних через http. Файл aes.py містить клас Crypto, що реалізує шифрування завдяки алгоритму AES. Файл Main є головним файлом для запуску.

Висновки

Побудовано блок схему що відображає процес шифрування в алгоритмі AES.

Реалізовано алгоритм на мові програмування Java.

Показано особливості реалізації операцій шифрування на Verilog.

					123.KI-41.05	Арк.
						55
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Реалізовано алгоритм на мікроконтролері AES з використанням MicroPython.

					123.КІ-41.05	Арк.
						56
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

5. ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ

Загальна вартість розробки універсального алгоритму шифрування AES, а також реалізація його на різних мовах програмування не потребує фінансових вкладень. Але реалізація його на мікроконтролері становитиме вартості самого мікроконтролера. Для виконання кваліфікаційної роботи мною була використано мікроконтролер ESP-32-WROVER вартість якого становить 7 доларів. Для зчитування даних з мікроконтролера використовувався протокол HTTP. При потребі використовувати його з метою передачі секретних даних завдяки мікроконтролеру, вимогою перед мікроконтролером буде наявність WI-FI інтерфейсу.

Також варто зазначити що даний алгоритм шифрування можна використовувати не тільки для мов програмування, але і у скриптових мовах та на апаратному рівні. Що дає можливість його застосовувати на всіх потрібних рівнях і системах.

Таблиця 5.1. Вартість комплектуючих

Найменування	Кількість штук	Ціна за од., \$	Сума
ESP - 32	1	7\$	7\$

					123.КІ-41.05	Арк.
						57
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Криптографія [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Криптографія>
2. Шифрування: типи і алгоритми [Електронний ресурс]: <https://wiki.hostpro.ua/ua/knowledgebase/shifruvannja-tipi-i-algoritmi/>.
3. Data Encryption Standard [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Data_Encryption_Standard
4. ESP32 [Електронний ресурс]: <https://ru.wikipedia.org/wiki/ESP32>
5. Стенографія [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Стенографія>
6. Стенографія [Електронний ресурс]: <https://uk.campwaltblog.com/4149562-shorthand-what-is-it-the-meaning-of-the-word-quotshorthandquot-stenographerist-who-is-she>
7. AES [Електронний ресурс]: [https://ru.wikipedia.org/wiki/AES_\(стандарт_шифрування\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/AES_(стандарт_шифрування))
8. Шифрування з симетричними ключами [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифрування_з_симетричними_ключами
9. Шифрування з асиметричними ключами [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Асиметричні_алгоритми_шифрування.
10. Протокол Діффі - Гелмана [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Протокол_Діффі_—_Геллмана
11. Шифр [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифр>
12. Шифрування [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифрування>
13. Поточковий шифр [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Поточковий_шифр
14. Асиметричні алгоритми шифрування [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Асиметричні_алгоритми_шифрування
15. Шифрування з симетричними ключами [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифрування_з_симетричними_ключами
16. Криптографія [Електронний ресурс]: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Моделі_атаки_\(криптоаналіз\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Моделі_атаки_(криптоаналіз))
17. Криптографія [Електронний ресурс]: <http://fit.univ.kiev.ua/archives/6154>

					123.КІ-41.05	Арк.
						58
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1. Криптографія [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Підстановочний_шифр
2. Криптографія [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Біграмний_шифр
3. Криптографія [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифр_Плейфера
4. Криптографія [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифр_Плейфера
5. Криптографія [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Мікроконтролер>
6. Криптографія [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/ESP32>
7. Криптографія [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Система_на_кристалі
8. Криптографія [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
9. Криптографія [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифр_Цезаря
10. Криптографія [Електронний ресурс]: https://d-learn.pnu.edu.ua/data/users/4808/zikm/tema1_bazovi_ponattya_ZI.pdf
11. Криптографія [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Криптографія [Електронний ресурс]: https://ru.wikipedia.org/wiki/Шифр_Виженера
13. Криптографія [Електронний ресурс]: [https://ru.wikipedia.org/wiki/S-блок_\(информатика\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/S-блок_(информатика))
14. Криптографія [Електронний ресурс]: https://ru.wikipedia.org/wiki/Перестановочный_шифр
15. Шифрування з симетричними ключами [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Шифрування_з_симетричними_ключами
16. Державна таємниця [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Державна_таємниця

					123.КІ-41.05	Арк.
						59
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1. DESX [Електронний ресурс]: <https://ru.wikipedia.org/wiki/DESX>
2. Поле Галуа [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Поле_Галуа
3. AES [Електронний ресурс]: <https://habr.com/ru/post/497672/>
4. Незвідний многочлен [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Незвідний_многочлен
5. Алгоритм Рабіна [Електронний ресурс]: https://d-learn.pnu.edu.ua/data/users/4808/zikm/ЛАБ_роб/Лабораторна%20робота%20N10%20ДОСЛІДЖЕННЯ%20КРИПТОАЛГОРИТМУ%20ШИФРУВАННЯ%20РАБІНА.pdf
6. RSA, Ель Гамалія [Електронний ресурс]: <https://d-learn.pnu.edu.ua/data/users/4808/zikm/Методичні%20рекомендації%20до%20лабораторних%20робіт%20з%20курсу%20Захист%20інформації%20в%20комп'ютерних%20системах.pdf>
7. IDEA [Електронний ресурс]: [https://uk.wikipedia.org/wiki/IDEA_\(%D1%88%D0%B8%D1%84%D1%80\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/IDEA_(%D1%88%D0%B8%D1%84%D1%80))
8. AES [Електронний ресурс]: <https://bit.nmu.org.ua/ua/student/metod/cryptology/лекція%209.pdf>
9. Криптосистема Рабіна [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Криптосистема_Рабіна
10. RSA [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki/RSA>
11. Схема Ель - Гамалія [Електронний ресурс]: https://uk.wikipedia.org/wiki/Схема_Ель-Гамалія
12. AES-128 [Електронний ресурс]: <https://modexp.wordpress.com/2018/10/30/arm64-assembly/#aes>
13. Мікроpython [Електронний ресурс]: <https://micropython.org>

					123.KI-41.05	Арк.
						60
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИСНОВКИ

Досліджено що таке криптографія і для чого вона потрібна.

Розглянуто законодавство України про інформацію

Наведено приклади алгоритмів шифрування і криптосистем, а також слабкі місця перед криптоаналізом.

Розроблено універсальний псевдокод для алгоритму шифрування AES який підійде до більшості мов програмування

Розроблено блок схему, код, а також результати виконання алгоритму AES реалізованого на мові програмування Java.

Реалізовано алгоритму AES на мікроконтролері ESP-32 з використанням MicroPython.

					123.КІ-41.05	Арк.
						61
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ДОДАТОК 1

Реалізація AES на мові програмування Java

```
public class Crypto {  
  
    private final int lengthOfKey;  
  
    private int numberOfRounds;  
  
    Crypto(int bit) {  
        lengthOfKey = bit / 8;  
  
        if (bit == 128) numberOfRounds = 9;  
  
        if (bit == 192) numberOfRounds = 11;  
  
        if (bit == 256) numberOfRounds = 13;  
    }  
  
    private final char[] s_box = {  
        0x63, 0x7c, 0x77, 0x7b, 0xf2, 0x6b, 0x6f, 0xc5, 0x30, 0x01, 0x67,  
0x2b, 0xfe, 0xd7, 0xab, 0x76,  
  
        0xca, 0x82, 0xc9, 0x7d, 0xfa, 0x59, 0x47, 0xf0, 0xad, 0xd4, 0xa2,  
0xaf, 0x9c, 0xa4, 0x72, 0xc0,  
  
        0xb7, 0xfd, 0x93, 0x26, 0x36, 0x3f, 0xf7, 0xcc, 0x34, 0xa5, 0xe5,  
0xf1, 0x71, 0xd8, 0x31, 0x15,  
  
        0x04, 0xc7, 0x23, 0xc3, 0x18, 0x96, 0x05, 0x9a, 0x07, 0x12, 0x80,  
0xe2, 0xeb, 0x27, 0xb2, 0x75,  
  
        0x09, 0x83, 0x2c, 0x1a, 0x1b, 0x6e, 0x5a, 0xa0, 0x52, 0x3b, 0xd6,
```

					123.KI-41.05	Арк.
						62
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

0xb3, 0x29, 0xe3, 0x2f, 0x84,
 0x53, 0xd1, 0x00, 0xed, 0x20, 0xfc, 0xb1, 0x5b, 0x6a, 0xcb, 0xbe,
 0x39, 0x4a, 0x4c, 0x58, 0xcf,
 0xd0, 0xef, 0xaa, 0xfb, 0x43, 0x4d, 0x33, 0x85, 0x45, 0xf9, 0x02,
 0x7f, 0x50, 0x3c, 0x9f, 0xa8,
 0x51, 0xa3, 0x40, 0x8f, 0x92, 0x9d, 0x38, 0xf5, 0xbc, 0xb6, 0xda,
 0x21, 0x10, 0xff, 0xf3, 0xd2,
 0xcd, 0x0c, 0x13, 0xec, 0x5f, 0x97, 0x44, 0x17, 0xc4, 0xa7, 0x7e,
 0x3d, 0x64, 0x5d, 0x19, 0x73,
 0x60, 0x81, 0x4f, 0xdc, 0x22, 0x2a, 0x90, 0x88, 0x46, 0xee, 0xb8,
 0x14, 0xde, 0x5e, 0x0b, 0xdb,
 0xe0, 0x32, 0x3a, 0x0a, 0x49, 0x06, 0x24, 0x5c, 0xc2, 0xd3, 0xac,
 0x62, 0x91, 0x95, 0xe4, 0x79,
 0xe7, 0xc8, 0x37, 0x6d, 0x8d, 0xd5, 0x4e, 0xa9, 0x6c, 0x56, 0xf4,
 0xea, 0x65, 0x7a, 0xae, 0x08,
 0xba, 0x78, 0x25, 0x2e, 0x1c, 0xa6, 0xb4, 0xc6, 0xe8, 0xdd, 0x74,
 0x1f, 0x4b, 0xbd, 0x8b, 0x8a,
 0x70, 0x3e, 0xb5, 0x66, 0x48, 0x03, 0xf6, 0x0e, 0x61, 0x35, 0x57,
 0xb9, 0x86, 0xc1, 0x1d, 0x9e,
 0xe1, 0xf8, 0x98, 0x11, 0x69, 0xd9, 0x8e, 0x94, 0x9b, 0x1e, 0x87,
 0xe9, 0xce, 0x55, 0x28, 0xdf,
 0x8c, 0xa1, 0x89, 0x0d, 0xbf, 0xe6, 0x42, 0x68, 0x41, 0x99, 0x2d,
 0x0f, 0xb0, 0x54, 0xbb, 0x16,
 };

					123.KI-41.05	Арк.
						63
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

private final char[] mul2 = {
    0x00, 0x02, 0x04, 0x06, 0x08, 0x0a, 0x0c, 0x0e, 0x10, 0x12, 0x14,
    0x16, 0x18, 0x1a, 0x1c, 0x1e,
    0x20, 0x22, 0x24, 0x26, 0x28, 0x2a, 0x2c, 0x2e, 0x30, 0x32, 0x34,
    0x36, 0x38, 0x3a, 0x3c, 0x3e,
    0x40, 0x42, 0x44, 0x46, 0x48, 0x4a, 0x4c, 0x4e, 0x50, 0x52, 0x54,
    0x56, 0x58, 0x5a, 0x5c, 0x5e,
    0x60, 0x62, 0x64, 0x66, 0x68, 0x6a, 0x6c, 0x6e, 0x70, 0x72, 0x74,
    0x76, 0x78, 0x7a, 0x7c, 0x7e,
    0x80, 0x82, 0x84, 0x86, 0x88, 0x8a, 0x8c, 0x8e, 0x90, 0x92, 0x94,
    0x96, 0x98, 0x9a, 0x9c, 0x9e,
    0xa0, 0xa2, 0xa4, 0xa6, 0xa8, 0xaa, 0xac, 0xae, 0xb0, 0xb2, 0xb4,
    0xb6, 0xb8, 0xba, 0xbc, 0xbe,
    0xc0, 0xc2, 0xc4, 0xc6, 0xc8, 0xca, 0xcc, 0xce, 0xd0, 0xd2, 0xd4,
    0xd6, 0xd8, 0xda, 0xdc, 0xde,
    0xe0, 0xe2, 0xe4, 0xe6, 0xe8, 0xea, 0xec, 0xee, 0xf0, 0xf2, 0xf4,
    0xf6, 0xf8, 0xfa, 0xfc, 0xfe,
    0x1b, 0x19, 0x1f, 0x1d, 0x13, 0x11, 0x17, 0x15, 0x0b, 0x09, 0x0f,
    0x0d, 0x03, 0x01, 0x07, 0x05,
    0x3b, 0x39, 0x3f, 0x3d, 0x33, 0x31, 0x37, 0x35, 0x2b, 0x29, 0x2f,
    0x2d, 0x23, 0x21, 0x27, 0x25,
    0x5b, 0x59, 0x5f, 0x5d, 0x53, 0x51, 0x57, 0x55, 0x4b, 0x49, 0x4f,
    0x4d, 0x43, 0x41, 0x47, 0x45,
    0x7b, 0x79, 0x7f, 0x7d, 0x73, 0x71, 0x77, 0x75, 0x6b, 0x69, 0x6f,
    0x6d, 0x63, 0x61, 0x67, 0x65,

```

					123.KI-41.05	Арк.
						64
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

0x9b, 0x99, 0x9f, 0x9d, 0x93, 0x91, 0x97, 0x95, 0x8b, 0x89, 0x8f,
0x8d, 0x83, 0x81, 0x87, 0x85,

0xbb, 0xb9, 0xbf, 0xbd, 0xb3, 0xb1, 0xb7, 0xb5, 0xab, 0xa9, 0xaf,
0xad, 0xa3, 0xa1, 0xa7, 0xa5,

0xdb, 0xd9, 0xdf, 0xdd, 0xd3, 0xd1, 0xd7, 0xd5, 0xcb, 0xc9, 0xcf,
0xcd, 0xc3, 0xc1, 0xc7, 0xc5,

0xfb, 0xf9, 0xff, 0xfd, 0xf3, 0xf1, 0xf7, 0xf5, 0xeb, 0xe9, 0xef, 0xed,
0xe3, 0xe1, 0xe7, 0xe5

};

private final char[] mul3 = {

0x00, 0x03, 0x06, 0x05, 0x0c, 0x0f, 0x0a, 0x09, 0x18, 0x1b, 0x1e,
0x1d, 0x14, 0x17, 0x12, 0x11,

0x30, 0x33, 0x36, 0x35, 0x3c, 0x3f, 0x3a, 0x39, 0x28, 0x2b, 0x2e,
0x2d, 0x24, 0x27, 0x22, 0x21,

0x60, 0x63, 0x66, 0x65, 0x6c, 0x6f, 0x6a, 0x69, 0x78, 0x7b, 0x7e,
0x7d, 0x74, 0x77, 0x72, 0x71,

0x50, 0x53, 0x56, 0x55, 0x5c, 0x5f, 0x5a, 0x59, 0x48, 0x4b, 0x4e,
0x4d, 0x44, 0x47, 0x42, 0x41,

0xc0, 0xc3, 0xc6, 0xc5, 0xcc, 0xcf, 0xca, 0xc9, 0xd8, 0xdb, 0xde,
0xdd, 0xd4, 0xd7, 0xd2, 0xd1,

0xf0, 0xf3, 0xf6, 0xf5, 0xfc, 0xff, 0xfa, 0xf9, 0xe8, 0xeb, 0xee, 0xed,
0xe4, 0xe7, 0xe2, 0xe1,

0xa0, 0xa3, 0xa6, 0xa5, 0xac, 0xaf, 0xaa, 0xa9, 0xb8, 0xbb, 0xbe,
0xbd, 0xb4, 0xb7, 0xb2, 0xb1,

					123.KI-41.05	Арк.
						65
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

    0x90, 0x93, 0x96, 0x95, 0x9c, 0x9f, 0x9a, 0x99, 0x88, 0x8b, 0x8e,
    0x8d, 0x84, 0x87, 0x82, 0x81,

    0x9b, 0x98, 0x9d, 0x9e, 0x97, 0x94, 0x91, 0x92, 0x83, 0x80, 0x85,
    0x86, 0x8f, 0x8c, 0x89, 0x8a,

    0xab, 0xa8, 0xad, 0xae, 0xa7, 0xa4, 0xa1, 0xa2, 0xb3, 0xb0, 0xb5,
    0xb6, 0xbf, 0xbc, 0xb9, 0xba,

    0xfb, 0xf8, 0xfd, 0xfe, 0xf7, 0xf4, 0xf1, 0xf2, 0xe3, 0xe0, 0xe5, 0xe6,
    0xef, 0xec, 0xe9, 0xea,

    0xcb, 0xc8, 0xcd, 0xce, 0xc7, 0xc4, 0xc1, 0xc2, 0xd3, 0xd0, 0xd5,
    0xd6, 0xdf, 0xdc, 0xd9, 0xda,

    0x5b, 0x58, 0x5d, 0x5e, 0x57, 0x54, 0x51, 0x52, 0x43, 0x40, 0x45,
    0x46, 0x4f, 0x4c, 0x49, 0x4a,

    0x6b, 0x68, 0x6d, 0x6e, 0x67, 0x64, 0x61, 0x62, 0x73, 0x70, 0x75,
    0x76, 0x7f, 0x7c, 0x79, 0x7a,

    0x3b, 0x38, 0x3d, 0x3e, 0x37, 0x34, 0x31, 0x32, 0x23, 0x20, 0x25,
    0x26, 0x2f, 0x2c, 0x29, 0x2a,

    0x0b, 0x08, 0x0d, 0x0e, 0x07, 0x04, 0x01, 0x02, 0x13, 0x10, 0x15,
    0x16, 0x1f, 0x1c, 0x19, 0x1a
};

```

```
private final char[] mul9 = {
```

```

    0x00, 0x09, 0x12, 0x1b, 0x24, 0x2d, 0x36, 0x3f, 0x48, 0x41, 0x5a,
    0x53, 0x6c, 0x65, 0x7e, 0x77,

```

```

    0x90, 0x99, 0x82, 0x8b, 0xb4, 0xbd, 0xa6, 0xaf, 0xd8, 0xd1, 0xca,
    0xc3, 0xfc, 0xf5, 0xee, 0xe7,

```

					123.KI-41.05	Арк.
						66
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

0x3b, 0x32, 0x29, 0x20, 0x1f, 0x16, 0x0d, 0x04, 0x73, 0x7a, 0x61,
0x68, 0x57, 0x5e, 0x45, 0x4c,

0xab, 0xa2, 0xb9, 0xb0, 0x8f, 0x86, 0x9d, 0x94, 0xe3, 0xea, 0xf1,
0xf8, 0xc7, 0xce, 0xd5, 0xdc,

0x76, 0x7f, 0x64, 0x6d, 0x52, 0x5b, 0x40, 0x49, 0x3e, 0x37, 0x2c,
0x25, 0x1a, 0x13, 0x08, 0x01,

0xe6, 0xef, 0xf4, 0xfd, 0xc2, 0xcb, 0xd0, 0xd9, 0xae, 0xa7, 0xbc,
0xb5, 0x8a, 0x83, 0x98, 0x91,

0x4d, 0x44, 0x5f, 0x56, 0x69, 0x60, 0x7b, 0x72, 0x05, 0x0c, 0x17,
0x1e, 0x21, 0x28, 0x33, 0x3a,

0xdd, 0xd4, 0xcf, 0xc6, 0xf9, 0xf0, 0xeb, 0xe2, 0x95, 0x9c, 0x87,
0x8e, 0xb1, 0xb8, 0xa3, 0xaa,

0xec, 0xe5, 0xfe, 0xf7, 0xc8, 0xc1, 0xda, 0xd3, 0xa4, 0xad, 0xb6,
0xbf, 0x80, 0x89, 0x92, 0x9b,

0x7c, 0x75, 0x6e, 0x67, 0x58, 0x51, 0x4a, 0x43, 0x34, 0x3d, 0x26,
0x2f, 0x10, 0x19, 0x02, 0x0b,

0xd7, 0xde, 0xc5, 0xcc, 0xf3, 0xfa, 0xe1, 0xe8, 0x9f, 0x96, 0x8d,
0x84, 0xbb, 0xb2, 0xa9, 0xa0,

0x47, 0x4e, 0x55, 0x5c, 0x63, 0x6a, 0x71, 0x78, 0x0f, 0x06, 0x1d,
0x14, 0x2b, 0x22, 0x39, 0x30,

0x9a, 0x93, 0x88, 0x81, 0xbe, 0xb7, 0xac, 0xa5, 0xd2, 0xdb, 0xc0,
0xc9, 0xf6, 0xff, 0xe4, 0xed,

0x0a, 0x03, 0x18, 0x11, 0x2e, 0x27, 0x3c, 0x35, 0x42, 0x4b, 0x50,
0x59, 0x66, 0x6f, 0x74, 0x7d,

0xa1, 0xa8, 0xb3, 0xba, 0x85, 0x8c, 0x97, 0x9e, 0xe9, 0xe0, 0xfb,
0xf2, 0xcd, 0xc4, 0xdf, 0xd6,

					123.KI-41.05	Арк.
						67
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

0x31, 0x38, 0x23, 0x2a, 0x15, 0x1c, 0x07, 0x0e, 0x79, 0x70, 0x6b,
0x62, 0x5d, 0x54, 0x4f, 0x46

};

private final char[] r_con = {

0x8d, 0x01, 0x02, 0x04, 0x08, 0x10, 0x20, 0x40, 0x80, 0x1b, 0x36,
0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d, 0x9a,

0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63, 0xc6, 0x97, 0x35, 0x6a, 0xd4, 0xb3, 0x7d,
0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91, 0x39,

0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd, 0x61, 0xc2, 0x9f, 0x25, 0x4a, 0x94, 0x33,
0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d, 0x3a,

0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d, 0x01, 0x02, 0x04, 0x08, 0x10, 0x20, 0x40,
0x80, 0x1b, 0x36, 0x6c, 0xd8,

0xab, 0x4d, 0x9a, 0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63, 0xc6, 0x97, 0x35, 0x6a,
0xd4, 0xb3, 0x7d, 0xfa, 0xef,

0xc5, 0x91, 0x39, 0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd, 0x61, 0xc2, 0x9f, 0x25,
0x4a, 0x94, 0x33, 0x66, 0xcc,

0x83, 0x1d, 0x3a, 0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d, 0x01, 0x02, 0x04, 0x08,
0x10, 0x20, 0x40, 0x80, 0x1b,

0x36, 0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d, 0x9a, 0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63, 0xc6,
0x97, 0x35, 0x6a, 0xd4, 0xb3,

0x7d, 0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91, 0x39, 0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd, 0x61,
0xc2, 0x9f, 0x25, 0x4a, 0x94,

0x33, 0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d, 0x3a, 0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d, 0x01,
0x02, 0x04, 0x08, 0x10, 0x20,

					123.KI-41.05	Арк.
						68
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

    0x40, 0x80, 0x1b, 0x36, 0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d, 0x9a, 0x2f, 0x5e,
    0xbc, 0x63, 0xc6, 0x97, 0x35,

    0x6a, 0xd4, 0xb3, 0x7d, 0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91, 0x39, 0x72, 0xe4,
    0xd3, 0xbd, 0x61, 0xc2, 0x9f,

    0x25, 0x4a, 0x94, 0x33, 0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d, 0x3a, 0x74, 0xe8,
    0xcb, 0x8d, 0x01, 0x02, 0x04,

    0x08, 0x10, 0x20, 0x40, 0x80, 0x1b, 0x36, 0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d,
    0x9a, 0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63,

    0xc6, 0x97, 0x35, 0x6a, 0xd4, 0xb3, 0x7d, 0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91,
    0x39, 0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd,

    0x61, 0xc2, 0x9f, 0x25, 0x4a, 0x94, 0x33, 0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d,
    0x3a, 0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d
};

```

```
private char[] KeyExtensionCore(char[] in, char i) {
```

```
    in[0] = s_box[in[0]];

```

```
    in[1] = s_box[in[1]];

```

```
    in[2] = s_box[in[2]];

```

```
    in[3] = s_box[in[3]];

```

```
    in[0] ^= r_con[i];

```

```
    return in;

```

```
}
```

					123.KI-41.05	Арк.
						69
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

private char[] KeyExtension(char[] inputKey, char[] expandedKeys) {
    for(int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        expandedKeys[i] = inputKey[i];
    }

    int bytesGenerated = lengthOfKey;
    int rconIteration = 1;
    char[] temp = new char[4];

    while (bytesGenerated < 176) {
        for (int i = 0; i < 4; i++) {
            temp[i] = expandedKeys[i + bytesGenerated - 4];
        }
        if (bytesGenerated % lengthOfKey == 0) {
            KeyExtensionCore(temp, (char) rconIteration);
            rconIteration++;
        }

        for(int a = 0; a < 4; a++) {
            expandedKeys[bytesGenerated] = (char)
(expandedKeys[bytesGenerated - lengthOfKey] ^ temp[a]);
            bytesGenerated++;
        }
    }
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						70
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

}

return expandedKeys;
}

private char[] SubBytes(char[] state) {
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        state[i] = s_box[state[i]];
    }

    return state;
}

private char[] DecryptSubBytes(char[] state) {
    for (int i = 0; i < 277181; i++) {
        SubBytes(state);
    }

    return state;
}

private char[] ShiftRows(char[] state) {

```

					123.KI-41.05	Арк.
						71
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
char[] tmp = new char[lengthOfKey];
```

```
if (lengthOfKey == 16) {
```

```
    tmp[0] = state[0];
```

```
    tmp[1] = state[5];
```

```
    tmp[2] = state[10];
```

```
    tmp[3] = state[15];
```

```
    tmp[4] = state[4];
```

```
    tmp[5] = state[9];
```

```
    tmp[6] = state[14];
```

```
    tmp[7] = state[3];
```

```
    tmp[8] = state[8];
```

```
    tmp[9] = state[13];
```

```
    tmp[10] = state[2];
```

```
    tmp[11] = state[7];
```

```
    tmp[12] = state[12];
```

```
    tmp[13] = state[1];
```

```
    tmp[14] = state[6];
```

```
    tmp[15] = state[11];
```

```
} else if (lengthOfKey == 24) {
```

					123.KI-41.05	Арк.
						72
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

tmp[0] = state[0];

tmp[1] = state[7];

tmp[2] = state[14];

tmp[3] = state[21];

tmp[4] = state[4];

tmp[5] = state[11];

tmp[6] = state[6];

tmp[7] = state[13];

tmp[8] = state[20];

tmp[9] = state[3];

tmp[10] = state[10];

tmp[11] = state[17];

tmp[12] = state[12];

tmp[13] = state[19];

tmp[14] = state[2];

tmp[15] = state[9];

tmp[16] = state[16];

tmp[17] = state[23];

tmp[18] = state[18];

tmp[19] = state[1];

					123.КІ-41.05	Арк.
						73
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

tmp[20] = state[8];
tmp[21] = state[15];
tmp[22] = state[22];
tmp[23] = state[5];
} else if (lengthOfKey == 32) {
tmp[0] = state[0];
tmp[1] = state[9];
tmp[2] = state[18];
tmp[3] = state[27];
tmp[4] = state[4];
tmp[5] = state[13];
tmp[6] = state[22];
tmp[7] = state[31];

tmp[8] = state[8];
tmp[9] = state[17];
tmp[10] = state[26];
tmp[11] = state[3];
tmp[12] = state[12];
tmp[13] = state[21];
tmp[14] = state[30];
tmp[15] = state[7];

```

					123.KI-41.05	Арк.
						74
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

tmp[16] = state[16];

tmp[17] = state[25];

tmp[18] = state[2];

tmp[19] = state[11];

tmp[20] = state[20];

tmp[21] = state[29];

tmp[22] = state[6];

tmp[23] = state[15];

tmp[24] = state[24];

tmp[25] = state[1];

tmp[26] = state[10];

tmp[27] = state[19];

tmp[28] = state[28];

tmp[29] = state[5];

tmp[30] = state[14];

tmp[31] = state[23];

}

```

```

for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
    state[i] = tmp[i];
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						75
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
}
```

```
return state;
```

```
}
```

```
private char[] DecryptShiftRows(char[] state) {
```

```
    for (int i = 0; i < 3; i++) {
```

```
        ShiftRows(state);
```

```
    }
```

```
return state;
```

```
}
```

```
private char[] MixColumns(char[] state) {
```

```
    char[] tmp = new char[lengthOfKey];
```

```
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i += 4) {
```

```
        tmp[i] = (char) (mul2[state[i]] ^ mul3[state[i + 1]] ^ state[i + 2] ^  
state[i + 3]);
```

```
        tmp[i + 1] = (char) (state[i] ^ mul2[state[i + 1]] ^ mul3[state[i + 2]] ^  
state[i + 3]);
```

```
        tmp[i + 2] = (char) (state[i] ^ state[i + 1] ^ mul2[state[i + 2]] ^  
mul3[state[i + 3]]);
```

					123.KI-41.05	Арк.
						76
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

    tmp[i + 3] = (char) (mul3[state[i]] ^ state[i + 1] ^ state[i + 2] ^
mul2[state[i + 3]]);
}

for(int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
    state[i] = tmp[i];
}

return state;
}

private char[] DecryptMixColumns(char[] state) {
    for (int i = 0; i < 3; i++) {
        MixColumns(state);
    }

    return state;
}

private char[] AddRoundKey(char[] state, char[] roundKey) {
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        state[i] ^= roundKey[i];
    }
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						77
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

return state;
}

private char[] DecryptAddRoundKey(char[] state, char[] roundKey) {
return AddRoundKey(state, roundKey);
}

private char[] AES_Encrypt(char[] message, char[] key) {
char[] state = new char[lengthOfKey];
for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
state[i] = message[i];
}

char[] expandedKey = new char[176];
expandedKey = KeyExtension(key, expandedKey);

state = AddRoundKey(state, key);

for(int i = 0; i < numberOfRounds; i++) {
state = SubBytes(state);
state = ShiftRows(state);
}
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						78
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

state = MixColumns(state);

state = AddRoundKey(state, expandedKey);

}

state = SubBytes(state);

state = ShiftRows(state);

state = AddRoundKey(state, Arrays.copyOfRange(expandedKey, 0,
159));

for(int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
    message[i] = state[i];
}

return message;
}

private char[] AES_Decrypt(char[] message, char[] key) {
    char[] state = new char[lengthOfKey];
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        state[i] = message[i];
    }

    char[] expandedKey = new char[176];

```

					123.KI-41.05	Арк.
						79
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

expandedKey = KeyExtension(key, expandedKey);

state = DecryptAddRoundKey(state,
Arrays.copyOfRange(expandedKey, 0, 159));

state = DecryptShiftRows(state);

state = DecryptSubBytes(state);

for(int i = 0; i < numberOfRounds; i++) {
    state = DecryptAddRoundKey(state, expandedKey);
    state = DecryptMixColumns(state);
    state = DecryptShiftRows(state);
    state = DecryptSubBytes(state);
}

state = DecryptAddRoundKey(state, key);

for(int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
    message[i] = state[i];
}

return message;
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						80
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		


```

private char[] createArrayKeyFromString(String key) {
    char[] keyCharArray = new char[key.length()];
    for (int i = 0; i < lengthOfKey; i++) {
        keyCharArray[i] = key.charAt(i);
    }

    return keyCharArray;
}

```

```

public boolean verificateLengthOfKey(String key) {
    return key.length() >= lengthOfKey;
}

```

```

public boolean verificateOfBit(int bit) {
    return bit == 128 || bit == 192 || bit == 256;
}

```

```

public String encrypt(String message, String key) {
    int originalLen = message.length();
    int lenOfPaddedMessage = originalLen;
}

```

					123.KI-41.05	Арк.
						81
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

char[] keyCharArray = createArrayKeyFromString(key);

if (lenOfPaddedMessage % lengthOfKey != 0) {
    lenOfPaddedMessage = (lenOfPaddedMessage / lengthOfKey + 1)
* lengthOfKey;
}

char[] paddedMessage = new char[lenOfPaddedMessage];
for(int i = 0; i < lenOfPaddedMessage; i++) {
    if (i >= originalLen) paddedMessage[i] = 0;
    else paddedMessage[i] = message.charAt(i);
}

for(int i = 0; i < lenOfPaddedMessage; i += lengthOfKey) {
    char[] data = AES_Encrypt(Arrays.copyOfRange(paddedMessage,
i, i + lengthOfKey), keyCharArray);

    for (int y = 0; y < lengthOfKey; y++) {
        paddedMessage[i + y] = data[y];
    }
}

return new String(paddedMessage);

```

					123.KI-41.05	Арк.
						82
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

}

public String decrypt(String encryptText, String key) {
    int originalLen = encryptText.length();
    int lenOfPaddedMessage = originalLen;

    char[] keyCharArray = createArrayKeyFromString(key);

    if (lenOfPaddedMessage % lengthOfKey != 0) {
        lenOfPaddedMessage = (lenOfPaddedMessage / lengthOfKey + 1)
* lengthOfKey;
    }

    char[] paddedMessage = new char[lenOfPaddedMessage];
    for(int i = 0; i < lenOfPaddedMessage; i++) {
        if (i >= originalLen) paddedMessage[i] = 0;
        else paddedMessage[i] = encryptText.charAt(i);
    }

    for(int i = 0; i < lenOfPaddedMessage; i += lengthOfKey) {
        char[] data = AES_Decrypt(Arrays.copyOfRange(paddedMessage,
i, i + lengthOfKey), keyCharArray);

```

					123.KI-41.05	Арк.
						83
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
for (int y = 0; y < lengthOfKey; y++) {  
    paddedMessage[i + y] = data[y];  
}  
}  
  
return new String(paddedMessage);  
}  
}
```

					123.КІ-41.05	Арк.
						84
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ДОДАТОК 2

Реалізація AES на мові програмування Python з реалізацією на MicroPython

Файл - aes.py

```
class Crypto:
    __s_box = [
        0x63, 0x7c, 0x77, 0x7b, 0xf2, 0x6b, 0x6f, 0xc5, 0x30, 0x01, 0x67,
        0x2b, 0xfe, 0xd7, 0xab, 0x76,
        0xca, 0x82, 0xc9, 0x7d, 0xfa, 0x59, 0x47, 0xf0, 0xad, 0xd4, 0xa2, 0xaf,
        0x9c, 0xa4, 0x72, 0xc0,
        0xb7, 0xfd, 0x93, 0x26, 0x36, 0x3f, 0xf7, 0xcc, 0x34, 0xa5, 0xe5, 0xf1,
        0x71, 0xd8, 0x31, 0x15,
        0x04, 0xc7, 0x23, 0xc3, 0x18, 0x96, 0x05, 0x9a, 0x07, 0x12, 0x80,
        0xe2, 0xeb, 0x27, 0xb2, 0x75,
        0x09, 0x83, 0x2c, 0x1a, 0x1b, 0x6e, 0x5a, 0xa0, 0x52, 0x3b, 0xd6,
        0xb3, 0x29, 0xe3, 0x2f, 0x84,
        0x53, 0xd1, 0x00, 0xed, 0x20, 0xfc, 0xb1, 0x5b, 0x6a, 0xcb, 0xbe,
        0x39, 0x4a, 0x4c, 0x58, 0xcf,
        0xd0, 0xef, 0xaa, 0xfb, 0x43, 0x4d, 0x33, 0x85, 0x45, 0xf9, 0x02, 0x7f,
        0x50, 0x3c, 0x9f, 0xa8,
        0x51, 0xa3, 0x40, 0x8f, 0x92, 0x9d, 0x38, 0xf5, 0xbc, 0xb6, 0xda,
        0x21, 0x10, 0xff, 0xf3, 0xd2,
        0xcd, 0x0c, 0x13, 0xec, 0x5f, 0x97, 0x44, 0x17, 0xc4, 0xa7, 0x7e,
        0x3d, 0x64, 0x5d, 0x19, 0x73,
        0x60, 0x81, 0x4f, 0xdc, 0x22, 0x2a, 0x90, 0x88, 0x46, 0xee, 0xb8,
        0x14, 0xde, 0x5e, 0x0b, 0xdb,
        0xe0, 0x32, 0x3a, 0x0a, 0x49, 0x06, 0x24, 0x5c, 0xc2, 0xd3, 0xac,
        0x62, 0x91, 0x95, 0xe4, 0x79,
        0xe7, 0xc8, 0x37, 0x6d, 0x8d, 0xd5, 0x4e, 0xa9, 0x6c, 0x56, 0xf4,
        0xea, 0x65, 0x7a, 0xae, 0x08,
        0xba, 0x78, 0x25, 0x2e, 0x1c, 0xa6, 0xb4, 0xc6, 0xe8, 0xdd, 0x74,
        0x1f, 0x4b, 0xbd, 0x8b, 0x8a,
        0x70, 0x3e, 0xb5, 0x66, 0x48, 0x03, 0xf6, 0x0e, 0x61, 0x35, 0x57,
        0xb9, 0x86, 0xc1, 0x1d, 0x9e,
        0xe1, 0xf8, 0x98, 0x11, 0x69, 0xd9, 0x8e, 0x94, 0x9b, 0x1e, 0x87,
```

					123.KI-41.05	Арк.
						85
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

0xe9, 0xce, 0x55, 0x28, 0xdf,
    0x8c, 0xa1, 0x89, 0x0d, 0xbf, 0xe6, 0x42, 0x68, 0x41, 0x99, 0x2d,
0x0f, 0xb0, 0x54, 0xbb, 0x16,
]

__mul2 = [
    0x00, 0x02, 0x04, 0x06, 0x08, 0x0a, 0x0c, 0x0e, 0x10, 0x12, 0x14,
0x16, 0x18, 0x1a, 0x1c, 0x1e,
    0x20, 0x22, 0x24, 0x26, 0x28, 0x2a, 0x2c, 0x2e, 0x30, 0x32, 0x34,
0x36, 0x38, 0x3a, 0x3c, 0x3e,
    0x40, 0x42, 0x44, 0x46, 0x48, 0x4a, 0x4c, 0x4e, 0x50, 0x52, 0x54,
0x56, 0x58, 0x5a, 0x5c, 0x5e,
    0x60, 0x62, 0x64, 0x66, 0x68, 0x6a, 0x6c, 0x6e, 0x70, 0x72, 0x74,
0x76, 0x78, 0x7a, 0x7c, 0x7e,
    0x80, 0x82, 0x84, 0x86, 0x88, 0x8a, 0x8c, 0x8e, 0x90, 0x92, 0x94,
0x96, 0x98, 0x9a, 0x9c, 0x9e,
    0xa0, 0xa2, 0xa4, 0xa6, 0xa8, 0xaa, 0xac, 0xae, 0xb0, 0xb2, 0xb4,
0xb6, 0xb8, 0xba, 0xbc, 0xbe,
    0xc0, 0xc2, 0xc4, 0xc6, 0xc8, 0xca, 0xcc, 0xce, 0xd0, 0xd2, 0xd4,
0xd6, 0xd8, 0xda, 0xdc, 0xde,
    0xe0, 0xe2, 0xe4, 0xe6, 0xe8, 0xea, 0xec, 0xee, 0xf0, 0xf2, 0xf4, 0xf6,
0xf8, 0xfa, 0xfc, 0xfe,
    0x1b, 0x19, 0x1f, 0x1d, 0x13, 0x11, 0x17, 0x15, 0x0b, 0x09, 0x0f,
0x0d, 0x03, 0x01, 0x07, 0x05,
    0x3b, 0x39, 0x3f, 0x3d, 0x33, 0x31, 0x37, 0x35, 0x2b, 0x29, 0x2f,
0x2d, 0x23, 0x21, 0x27, 0x25,
    0x5b, 0x59, 0x5f, 0x5d, 0x53, 0x51, 0x57, 0x55, 0x4b, 0x49, 0x4f,
0x4d, 0x43, 0x41, 0x47, 0x45,
    0x7b, 0x79, 0x7f, 0x7d, 0x73, 0x71, 0x77, 0x75, 0x6b, 0x69, 0x6f,
0x6d, 0x63, 0x61, 0x67, 0x65,
    0x9b, 0x99, 0x9f, 0x9d, 0x93, 0x91, 0x97, 0x95, 0x8b, 0x89, 0x8f,
0x8d, 0x83, 0x81, 0x87, 0x85,
    0xbb, 0xb9, 0xbf, 0xbd, 0xb3, 0xb1, 0xb7, 0xb5, 0xab, 0xa9, 0xaf,
0xad, 0xa3, 0xa1, 0xa7, 0xa5,

```

					123.KI-41.05	Арк.
						86
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

0xdb, 0xd9, 0xdf, 0xdd, 0xd3, 0xd1, 0xd7, 0xd5, 0xcb, 0xc9, 0xcf,
0xcd, 0xc3, 0xc1, 0xc7, 0xc5,
0xfb, 0xf9, 0xff, 0xfd, 0xf3, 0xf1, 0xf7, 0xf5, 0xeb, 0xe9, 0xef, 0xed,
0xe3, 0xe1, 0xe7, 0xe5
]

```

```

__mul3 = [
0x00, 0x03, 0x06, 0x05, 0x0c, 0x0f, 0x0a, 0x09, 0x18, 0x1b, 0x1e,
0x1d, 0x14, 0x17, 0x12, 0x11,
0x30, 0x33, 0x36, 0x35, 0x3c, 0x3f, 0x3a, 0x39, 0x28, 0x2b, 0x2e,
0x2d, 0x24, 0x27, 0x22, 0x21,
0x60, 0x63, 0x66, 0x65, 0x6c, 0x6f, 0x6a, 0x69, 0x78, 0x7b, 0x7e,
0x7d, 0x74, 0x77, 0x72, 0x71,
0x50, 0x53, 0x56, 0x55, 0x5c, 0x5f, 0x5a, 0x59, 0x48, 0x4b, 0x4e,
0x4d, 0x44, 0x47, 0x42, 0x41,
0xc0, 0xc3, 0xc6, 0xc5, 0xcc, 0xcf, 0xca, 0xc9, 0xd8, 0xdb, 0xde,
0xdd, 0xd4, 0xd7, 0xd2, 0xd1,
0xf0, 0xf3, 0xf6, 0xf5, 0xfc, 0xff, 0xfa, 0xf9, 0xe8, 0xeb, 0xee, 0xed,
0xe4, 0xe7, 0xe2, 0xe1,
0xa0, 0xa3, 0xa6, 0xa5, 0xac, 0xaf, 0xaa, 0xa9, 0xb8, 0xbb, 0xbe,
0xbd, 0xb4, 0xb7, 0xb2, 0xb1,
0x90, 0x93, 0x96, 0x95, 0x9c, 0x9f, 0x9a, 0x99, 0x88, 0x8b, 0x8e,
0x8d, 0x84, 0x87, 0x82, 0x81,
0x9b, 0x98, 0x9d, 0x9e, 0x97, 0x94, 0x91, 0x92, 0x83, 0x80, 0x85,
0x86, 0x8f, 0x8c, 0x89, 0x8a,
0xab, 0xa8, 0xad, 0xae, 0xa7, 0xa4, 0xa1, 0xa2, 0xb3, 0xb0, 0xb5,
0xb6, 0xbf, 0xbc, 0xb9, 0xba,
0xfb, 0xf8, 0xfd, 0xfe, 0xf7, 0xf4, 0xf1, 0xf2, 0xe3, 0xe0, 0xe5, 0xe6,
0xef, 0xec, 0xe9, 0xea,
0xcb, 0xc8, 0xcd, 0xce, 0xc7, 0xc4, 0xc1, 0xc2, 0xd3, 0xd0, 0xd5,
0xd6, 0xdf, 0xdc, 0xd9, 0xda,
0x5b, 0x58, 0x5d, 0x5e, 0x57, 0x54, 0x51, 0x52, 0x43, 0x40, 0x45,
0x46, 0x4f, 0x4c, 0x49, 0x4a,
0x6b, 0x68, 0x6d, 0x6e, 0x67, 0x64, 0x61, 0x62, 0x73, 0x70, 0x75,

```

					123.KI-41.05	Арк.
						87
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

0x76, 0x7f, 0x7c, 0x79, 0x7a,
    0x3b, 0x38, 0x3d, 0x3e, 0x37, 0x34, 0x31, 0x32, 0x23, 0x20, 0x25,
0x26, 0x2f, 0x2c, 0x29, 0x2a,
    0x0b, 0x08, 0x0d, 0x0e, 0x07, 0x04, 0x01, 0x02, 0x13, 0x10, 0x15,
0x16, 0x1f, 0x1c, 0x19, 0x1a
]

```

```

__mul9 = [
    0x00, 0x09, 0x12, 0x1b, 0x24, 0x2d, 0x36, 0x3f, 0x48, 0x41, 0x5a,
0x53, 0x6c, 0x65, 0x7e, 0x77,
    0x90, 0x99, 0x82, 0x8b, 0xb4, 0xbd, 0xa6, 0xaf, 0xd8, 0xd1, 0xca,
0xc3, 0xfc, 0xf5, 0xee, 0xe7,
    0x3b, 0x32, 0x29, 0x20, 0x1f, 0x16, 0x0d, 0x04, 0x73, 0x7a, 0x61,
0x68, 0x57, 0x5e, 0x45, 0x4c,
    0xab, 0xa2, 0xb9, 0xb0, 0x8f, 0x86, 0x9d, 0x94, 0xe3, 0xea, 0xf1,
0xf8, 0xc7, 0xce, 0xd5, 0xdc,
    0x76, 0x7f, 0x64, 0x6d, 0x52, 0x5b, 0x40, 0x49, 0x3e, 0x37, 0x2c,
0x25, 0x1a, 0x13, 0x08, 0x01,
    0xe6, 0xef, 0xf4, 0xfd, 0xc2, 0xcb, 0xd0, 0xd9, 0xae, 0xa7, 0xbc, 0xb5,
0x8a, 0x83, 0x98, 0x91,
    0x4d, 0x44, 0x5f, 0x56, 0x69, 0x60, 0x7b, 0x72, 0x05, 0x0c, 0x17,
0x1e, 0x21, 0x28, 0x33, 0x3a,
    0xdd, 0xd4, 0xcf, 0xc6, 0xf9, 0xf0, 0xeb, 0xe2, 0x95, 0x9c, 0x87,
0x8e, 0xb1, 0xb8, 0xa3, 0xaa,
    0xec, 0xe5, 0xfe, 0xf7, 0xc8, 0xc1, 0xda, 0xd3, 0xa4, 0xad, 0xb6, 0xbf,
0x80, 0x89, 0x92, 0x9b,
    0x7c, 0x75, 0x6e, 0x67, 0x58, 0x51, 0x4a, 0x43, 0x34, 0x3d, 0x26,
0x2f, 0x10, 0x19, 0x02, 0x0b,
    0xd7, 0xde, 0xc5, 0xcc, 0xf3, 0xfa, 0xe1, 0xe8, 0x9f, 0x96, 0x8d,
0x84, 0xbb, 0xb2, 0xa9, 0xa0,
    0x47, 0x4e, 0x55, 0x5c, 0x63, 0x6a, 0x71, 0x78, 0x0f, 0x06, 0x1d,
0x14, 0x2b, 0x22, 0x39, 0x30,
    0x9a, 0x93, 0x88, 0x81, 0xbe, 0xb7, 0xac, 0xa5, 0xd2, 0xdb, 0xc0,
0xc9, 0xf6, 0xff, 0xe4, 0xed,
    0x0a, 0x03, 0x18, 0x11, 0x2e, 0x27, 0x3c, 0x35, 0x42, 0x4b, 0x50,

```

					123.KI-41.05	Арк.
						88
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		


```

0x59, 0x66, 0x6f, 0x74, 0x7d,
    0xa1, 0xa8, 0xb3, 0xba, 0x85, 0x8c, 0x97, 0x9e, 0xe9, 0xe0, 0xfb,
0xf2, 0xcd, 0xc4, 0xdf, 0xd6,
    0x31, 0x38, 0x23, 0x2a, 0x15, 0x1c, 0x07, 0x0e, 0x79, 0x70, 0x6b,
0x62, 0x5d, 0x54, 0x4f, 0x46
]

```

```

__r_con = [
    0x8d, 0x01, 0x02, 0x04, 0x08, 0x10, 0x20, 0x40, 0x80, 0x1b, 0x36,
0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d, 0x9a,
    0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63, 0xc6, 0x97, 0x35, 0x6a, 0xd4, 0xb3, 0x7d,
0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91, 0x39,
    0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd, 0x61, 0xc2, 0x9f, 0x25, 0x4a, 0x94, 0x33,
0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d, 0x3a,
    0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d, 0x01, 0x02, 0x04, 0x08, 0x10, 0x20, 0x40,
0x80, 0x1b, 0x36, 0x6c, 0xd8,
    0xab, 0x4d, 0x9a, 0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63, 0xc6, 0x97, 0x35, 0x6a,
0xd4, 0xb3, 0x7d, 0xfa, 0xef,
    0xc5, 0x91, 0x39, 0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd, 0x61, 0xc2, 0x9f, 0x25,
0x4a, 0x94, 0x33, 0x66, 0xcc,
    0x83, 0x1d, 0x3a, 0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d, 0x01, 0x02, 0x04, 0x08,
0x10, 0x20, 0x40, 0x80, 0x1b,
    0x36, 0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d, 0x9a, 0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63, 0xc6,
0x97, 0x35, 0x6a, 0xd4, 0xb3,
    0x7d, 0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91, 0x39, 0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd, 0x61,
0xc2, 0x9f, 0x25, 0x4a, 0x94,
    0x33, 0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d, 0x3a, 0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d, 0x01,
0x02, 0x04, 0x08, 0x10, 0x20,
    0x40, 0x80, 0x1b, 0x36, 0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d, 0x9a, 0x2f, 0x5e,
0xbc, 0x63, 0xc6, 0x97, 0x35,
    0x6a, 0xd4, 0xb3, 0x7d, 0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91, 0x39, 0x72, 0xe4,
0xd3, 0xbd, 0x61, 0xc2, 0x9f,
    0x25, 0x4a, 0x94, 0x33, 0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d, 0x3a, 0x74, 0xe8,
0xcb, 0x8d, 0x01, 0x02, 0x04,
    0x08, 0x10, 0x20, 0x40, 0x80, 0x1b, 0x36, 0x6c, 0xd8, 0xab, 0x4d,

```

					123.KI-41.05	Арк.
						89
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

0x9a, 0x2f, 0x5e, 0xbc, 0x63,
    0xc6, 0x97, 0x35, 0x6a, 0xd4, 0xb3, 0x7d, 0xfa, 0xef, 0xc5, 0x91,
0x39, 0x72, 0xe4, 0xd3, 0xbd,
    0x61, 0xc2, 0x9f, 0x25, 0x4a, 0x94, 0x33, 0x66, 0xcc, 0x83, 0x1d,
0x3a, 0x74, 0xe8, 0xcb, 0x8d
]

```

```

def __init__(self, bit):
    self.__lengthOfKey = int(bit / 8)

```

```

    if bit == 128:
        self.__numberOfRounds = 9
    if bit == 192:
        self.__numberOfRounds = 11
    if bit == 256:
        self.__numberOfRounds = 13

```

```

def __KeyExtensionCore(self, inArray, i):
    inArray[0] = self.__s_box[inArray[0]]
    inArray[1] = self.__s_box[inArray[1]]
    inArray[2] = self.__s_box[inArray[2]]
    inArray[3] = self.__s_box[inArray[3]]

```

```

    inArray[0] ^= self.__r_con[i]

```

```

    return inArray

```

```

def __KeyExtension(self, inputKey, expandedKeys):
    for i in range(self.__lengthOfKey):
        expandedKeys[i] = inputKey[i]

```

```

    bytesGenerated = self.__lengthOfKey
    rconIteration = 1
    temp = [0] * 4

```

					123.KI-41.05	Арк.
						90
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

while bytesGenerated < 176:
    for i in range(4):
        temp[i] = expandedKeys[i + bytesGenerated - 4]

    if bytesGenerated % self.__lengthOfKey == 0:
        temp = self.__KeyExtensionCore(temp, rconIteration)
        rconIteration += 1

    for a in range(4):
        expandedKeys[bytesGenerated] =
expandedKeys[bytesGenerated - self.__lengthOfKey] ^ temp[a]
        bytesGenerated += 1

return expandedKeys

def __SubBytes(self, state):
    for i in range(self.__lengthOfKey):
        state[i] = self.__s_box[state[i]]

    return state

def __DecryptSubBytes(self, state):
    for i in range(277181):
        self.__SubBytes(state)

    return state

def __ShiftRows(self, state):
    tmp = [0] * self.__lengthOfKey

    if self.__lengthOfKey == 16:
        tmp[0] = state[0]
        tmp[1] = state[5]
        tmp[2] = state[10]
        tmp[3] = state[15]

```

					123.KI-41.05	Арк.
						91
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
tmp[4] = state[4]
tmp[5] = state[9]
tmp[6] = state[14]
tmp[7] = state[3]
```

```
tmp[8] = state[8]
tmp[9] = state[13]
tmp[10] = state[2]
tmp[11] = state[7]
```

```
tmp[12] = state[12]
tmp[13] = state[1]
tmp[14] = state[6]
tmp[15] = state[11]
```

```
elif self.__lengthOfKey == 24:
```

```
tmp[0] = state[0]
tmp[1] = state[7]
tmp[2] = state[14]
tmp[3] = state[21]
tmp[4] = state[4]
tmp[5] = state[11]
```

```
tmp[6] = state[6]
tmp[7] = state[13]
tmp[8] = state[20]
tmp[9] = state[3]
tmp[10] = state[10]
tmp[11] = state[17]
```

```
tmp[12] = state[12]
tmp[13] = state[19]
tmp[14] = state[2]
tmp[15] = state[9]
tmp[16] = state[16]
tmp[17] = state[23]
```

					123.КІ-41.05	Арк.
						92
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

tmp[18] = state[18]
tmp[19] = state[1]
tmp[20] = state[8]
tmp[21] = state[15]
tmp[22] = state[22]
tmp[23] = state[5]
elif self.__lengthOfKey == 32:
    tmp[0] = state[0]
    tmp[1] = state[9]
    tmp[2] = state[18]
    tmp[3] = state[27]
    tmp[4] = state[4]
    tmp[5] = state[13]
    tmp[6] = state[22]
    tmp[7] = state[31]

    tmp[8] = state[8]
    tmp[9] = state[17]
    tmp[10] = state[26]
    tmp[11] = state[3]
    tmp[12] = state[12]
    tmp[13] = state[21]
    tmp[14] = state[30]
    tmp[15] = state[7]

    tmp[16] = state[16]
    tmp[17] = state[25]
    tmp[18] = state[2]
    tmp[19] = state[11]
    tmp[20] = state[20]
    tmp[21] = state[29]
    tmp[22] = state[6]
    tmp[23] = state[15]

```

					123.KI-41.05	Арк.
						93
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

tmp[24] = state[24]
tmp[25] = state[1]
tmp[26] = state[10]
tmp[27] = state[19]
tmp[28] = state[28]
tmp[29] = state[5]
tmp[30] = state[14]
tmp[31] = state[23]

```

```

for i in range(self.__lengthOfKey):
    state[i] = tmp[i]

```

```

return state

```

```

def __DecryptShiftRows(self, state):
    for i in range(3):
        state = self.__ShiftRows(state)

```

```

return state

```

```

def __MixColumns(self, state):

```

```

    tmp = [0] * self.__lengthOfKey

```

```

    for i in range(0, self.__lengthOfKey, 4):

```

```

        tmp[i] = self.__mul2[state[i]] ^ self.__mul3[state[i + 1]] ^ state[i + 2]
        ^ state[i + 3]

```

```

        tmp[i + 1] = state[i] ^ self.__mul2[state[i + 1]] ^ self.__mul3[state[i +
2]] ^ state[i + 3]

```

```

        tmp[i + 2] = state[i] ^ state[i + 1] ^ self.__mul2[state[i + 2]] ^
self.__mul3[state[i + 3]]

```

```

        tmp[i + 3] = self.__mul3[state[i]] ^ state[i + 1] ^ state[i + 2] ^
self.__mul2[state[i + 3]]

```

```

    for i in range(self.__lengthOfKey):
        state[i] = tmp[i]

```

					123.KI-41.05	Арк.
						94
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

return state

def __DecryptMixColumns(self, state):
    for i in range(3):
        state = self.__MixColumns(state)

    return state

def __AddRoundKey(self, state, roundKey):
    for i in range(self.__lengthOfKey):
        state[i] ^= roundKey[i]

    return state

def __DecryptAddRoundKey(self, state, roundKey):
    return self.__AddRoundKey(state, roundKey)

def __AES_Encrypt(self, message, key):
    state = [0] * self.__lengthOfKey

    for i in range(self.__lengthOfKey):
        state[i] = message[i]

    expandedKey = [0] * 176
    expandedKey = self.__KeyExtension(key, expandedKey)

    state = self.__AddRoundKey(state, key)

    for i in range(self.__numberOfRounds):
        state = self.__SubBytes(state)
        state = self.__ShiftRows(state)
        state = self.__MixColumns(state)
        state = self.__AddRoundKey(state, expandedKey)

```

					123.KI-41.05	Арк.
						95
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

state = self.__SubBytes(state)
state = self.__ShiftRows(state)
state = self.__AddRoundKey(state, expandedKey[0: 159])

for i in range(self.__lengthOfKey):
    message[i] = state[i]

return message

def __AES_Decrypt(self, message, key):
    state = [0] * self.__lengthOfKey

    for i in range(self.__lengthOfKey):
        state[i] = message[i]

    expandedKey = [0] * 176
    expandedKey = self.__KeyExtension(key, expandedKey)

    state = self.__DecryptAddRoundKey(state, expandedKey[0:159])
    state = self.__DecryptShiftRows(state)
    state = self.__DecryptSubBytes(state)

    for i in range(self.__numberOfRounds):
        state = self.__DecryptAddRoundKey(state, expandedKey)
        state = self.__DecryptMixColumns(state)
        state = self.__DecryptShiftRows(state)
        state = self.__DecryptSubBytes(state)

    state = self.__DecryptAddRoundKey(state, key)

    for i in range(self.__lengthOfKey):
        message[i] = state[i]

    return message

```

					123.KI-41.05	Арк.
						96
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		


```

def __createArrayKeyFromString(self, key):
    keyCharArray = [0] * len(key)

    for i in range(self.__lengthOfKey):
        keyCharArray[i] = ord(key[i])

    return keyCharArray

def verificateLengthOfKey(self, key):
    return len(key) >= self.__lengthOfKey

def verificateOfBit(self, bit):
    return bit == 128 or bit == 192 or bit == 256

def encrypt(self, message, key):
    originalLen = len(message)
    lenOfPaddedMessage = int(originalLen)

    keyCharArray = self.__createArrayKeyFromString(key)

    if lenOfPaddedMessage % self.__lengthOfKey != 0:
        lenOfPaddedMessage = int(int((lenOfPaddedMessage /
self.__lengthOfKey) + 1) * self.__lengthOfKey)

    paddedMessage = [0] * lenOfPaddedMessage
    for i in range(int(lenOfPaddedMessage)):
        if i >= originalLen:
            paddedMessage[i] = 0
        else:
            paddedMessage[i] = ord(message[i])

    for i in range(0, int(lenOfPaddedMessage), self.__lengthOfKey):
        data = self.__AES_Encrypt(paddedMessage[i:i +
self.__lengthOfKey], keyCharArray)

```

					123.KI-41.05	Арк.
						97
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

    for y in range(self.__lengthOfKey):
        paddedMessage[i + y] = data[y]

string = ""
for element in paddedMessage:
    string += str(chr(element))

return string

def decrypt(self, encryptText, key):
    originalLen = len(encryptText)
    lenOfPaddedMessage = originalLen

    keyCharArray = self.__createArrayKeyFromString(key)
    if lenOfPaddedMessage % self.__lengthOfKey != 0:
        lenOfPaddedMessage = int(int((lenOfPaddedMessage /
self.__lengthOfKey) + 1) * self.__lengthOfKey)

    paddedMessage = [0] * int(lenOfPaddedMessage)

    for i in range(lenOfPaddedMessage):
        if i >= originalLen:
            paddedMessage[i] = 0
        else:
            paddedMessage[i] = ord(encryptText[i])

    for i in range(0, lenOfPaddedMessage, self.__lengthOfKey):
        data = self.__AES_Decrypt(paddedMessage[i:i +
self.__lengthOfKey], keyCharArray)

        for y in range(self.__lengthOfKey):
            paddedMessage[i + y] = data[y]

string = ""

```

					123.KI-41.05	Арк.
						98
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
for element in paddedMessage:  
    string += str(chr(element))
```

```
return string
```

Файл - server.py

```
import re  
import socket  
import sys  
import io
```

```
class MicroPyServer(object):
```

```
    def __init__(self, host="0.0.0.0", port=80):
```

```
        """ Constructor """
```

```
        self._host = host
```

```
        self._port = port
```

```
        self._routes = []
```

```
        self._connect = None
```

```
        self._on_request_handler = None
```

```
    def start(self):
```

```
        """ Start server """
```

```
        sock = socket.socket(socket.AF_INET, socket.SOCK_STREAM)
```

```
        sock.setsockopt(socket.SOL_SOCKET, socket.SO_REUSEADDR,
```

1)

```
        sock.bind((self._host, self._port))
```

```
        sock.listen(1)
```

```
        while True:
```

```
            try:
```

```
                self._connect, address = sock.accept()
```

```
                request = self._get_request()
```

					123.KI-41.05	Арк.
						99
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

if len(request) == 0:
    self._connect.close()
    continue
if self._on_request_handler:
    if not self._on_request_handler(request, address):
        continue
route = self.find_route(request)
if route:
    route["handler"](request)
else:
    self.not_found()
except Exception as e:
    self.internal_error(e)
finally:
    self._connect.close()

def add_route(self, path, handler, method="GET"):
    """ Add new route """
    self._routes.append({"path": path, "handler": handler, "method":
method})

def send(self, response, status=200, content_type="Content-Type:
text/plain", extra_headers=[]):
    """ Send response to client """
    if self._connect is None:
        raise Exception("Can't send response, no connection instance")

    status_message = {200: "OK", 400: "Bad Request", 403: "Forbidden",
404: "Not Found",
                    500: "Internal Server Error"}
    self._connect.sendall("HTTP/1.0 " + str(status) + " " +
status_message[status] + "\r\n")
    self._connect.sendall(content_type + "\r\n")
    for header in extra_headers:
        self._connect.sendall(header + "\r\n")

```

					123.KI-41.05	Арк.
						100
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

self._connect.sendall("X-Powered-By: MicroPyServer\r\n")
self._connect.sendall("\r\n")
self._connect.sendall(response)

def find_route(self, request):
    """ Find route """
    lines = request.split("\r\n")
    method = re.search("^[A-Z]+", lines[0]).group(1)
    path = re.search("^[A-Z]+\s+(/[a-zA-Z0-9_]*)", lines[0]).group(1)
    for route in self._routes:
        if method != route["method"]:
            continue
        if path == route["path"]:
            return route
        else:
            match = re.search("^" + route["path"] + "$", path)
            if match:
                print(method, path, route["path"])
                return route

def not_found(self):
    """ Not found action """
    self.send("404", status=404)

def internal_error(self, error):
    """ Catch error action """
    output = io.StringIO()
    sys.print_exception(error, output)
    str_error = output.getvalue()
    output.close()
    self.send("Error: " + str_error, status=500)

def on_request(self, handler):
    """ Set request handler """
    self._on_request_handler = handler

```

					123.KI-41.05	Арк.
						101
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
def _get_request(self):
    """ Return request body """
    return str(self._connect.recv(4096), "utf8")
```

Файл - main.py

```
import network
import webrepl
from server import MicroPyServer
from aes import Crypto

server = MicroPyServer()

def connectToWiFi():
    print("Wi-Fi")

    sta_if = network.WLAN(network.STA_IF)

    print("Active: ", sta_if.active())

    sta_if.active(True)
    sta_if.connect('wifi', 'password1234567890')
    print("Is connect: ", sta_if.isconnected())
    print(sta_if.ifconfig())

def connectWebRepl():
    webrepl.start(password="qwertyu")
    print("http://micropython.org/webrepl/#192.168.0.107:8266")

def show_index_page(request):
    server.send("THIS IS INDEX PAGE")

def show_info_page(request):
    server.send("THIS IS INFO PAGE")
```

					123.KI-41.05	Арк.
						102
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

def show_crypto_page(request):
    message = "This is a message we will encrypt with AES."
    key = "PasswordPasswordPasswordPassword"
    bit = 256

    crypto = Crypto(bit)
    encryptText = crypto.encrypt(message, key)

    server.send(str(encryptText))

def connectToServer():
    server.add_route("/crypto", show_crypto_page)
    server.add_route("/info", show_info_page)
    server.add_route("/", show_index_page)
    server.start()

def run():
    connectToWiFi()
    connectWebRepl()
    connectToServer()

run()

```

					123.KI-41.05	Арк.
						103
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		